

Antoni Kuczyński

**Publikacje, działalność naukowa,
edytorska i organizacyjna**

Wrocław 2015

Spis treści

I. Książki	3
II. Rozprawy i artykuły – publikacje zagraniczne	4
III. Rozprawy i artykuły – publikacje krajowe	8
IV. Recenzje	28
V. Działalność edytorska, naukowa.....	33
1. Redakcja naukowa publikacji książkowych	33
2. Redakcje czasopism naukowych i serii	35
3. Krajowe i zagraniczne konferencje naukowe udział w konferencjach	36
4. Funkcje w komitetach organizacyjnych konferencji naukowych	38
5. Udział i funkcje w komisjach i zespołach naukowych.....	38
6. Nagrody i wyróżnienia za działalność naukową i organizacyjną	38
7. Inne formy działalności naukowej i organizacyjnej.....	39
VI. Życiorys naukowy	41

1. Aktualny wykaz publikacji

I. Książki

1972

1. *Syberyjskie szlaki*, Wrocław 1972.

1989

2. *Ludy dalekie a bliskie. Antologia polskich relacji o ludach Syberii*, Wrocław 1989.

1990

3. *Wśród buszu i czarowników. Antologia polskich relacji o ludach Afryki*, Wrocław 1990.

1993

4. *Syberia czterysta lat polskiej diaspory. Antologia historyczno kulturowa*, Wrocław 1993.

1994

5. *Polskie opisanie świata. Studia z dziejów wkładu Polaków w poznanie kultur ludowych i plemiennych. Azja i Afryka*, t. 1, Wrocław 1994, s. 433.

1995

6. *Syberia czterysta lat polskiej diaspory. Antologia historyczno kulturowa*, Wrocław 1996 (wydanie drugie).

1997

7. *Polskie opisanie świata. Studia z dziejów wkładu Polaków w poznanie kultur ludowych i plemiennych. Ameryka, Australia z Oceanią*, t. 2, Wrocław 1997, s. 447.

*

Uwaga: Za książkę pt. *Polskie opisanie świata. Studia z dziejów wkładu Polaków w poznanie kultur ludowych i plemiennych*, t. 1 i 2, Wrocław 1994 i 1997 w kolejnej edycji nagrody im. Profesora Hugona Steinhausa, przyznawanej przez Polską Fundację Upowszechniania Nauki oraz Towarzystwo Popierania i Krzewienia Nauk (1999) jej autor uzyskał wyróżnienie.

1998

8. *Syberia czterysta lat polskiej diaspory. Antologia historyczno kulturowa*, Wrocław 1998 (wydanie trzecie).

2007

9. *Syberia. 400 lat polskiej diaspory. Zesłania, martyrologia i sukces cywilizacyjny Polaków*, Krzeszowice 2007 s. 544. Uwaga: Problematyka książki uwzględnia najnowszy stan badań kontaktów polsko-syberyjskich. Wersja tej edycji jest znacznie poszerzona i uzupełniona w stosunku do wydania z roku 1993. Poprzedza ją "Przedmowa", autorstwa Prof. dr hab. Andrzeja Stelmachowskiego.

2014

10. *Polacy w Kazachstanie. Zesłania – dziedzictwo – nadzieje – powroty*, Krzeszowice 2014

2016

11. *Syberia. 400 lat polskiej diaspory. Zesłania, martyrologia i sukces cywilizacyjny Polaków*, Krzeszowice 2016. Edycja „Syberii” wydanej w 2007 r. znacznie poszerzona i uwzględniająca najnowszy stan badań!

II. Rozprawy i artykuły – publikacje zagraniczne

1972

1. *Opisanije Sibiri XVIII w. Materialy L. Sienickogo o sibirskich aborigenach i ich kulturie*, „Sowieckaja Etnografija”, 1972: 1, s. 31-38.

1979

2. *Die polnische Literatur über Sibirien bis zum 20 Jh. und der Versuch einer Bestimmung ihrer Rolle inden Ethnographischen Studien über die Völker der Sowietunion*, „Demos”, 1979: 3.

1985

3. *Bronislaw Pilsudski as a practician and theoretician of the ethnographic museology*, [w:] *Proceedings of the International Symposium on B. Piłsudski s phonographic records and the Ainu culture*. September 16-20, 1985 Conference Hall, Hokkaido University Sapporo, Japan, Sapporo 1985, s. 265-271.

1989

4. *Promocjonnaja rol irkutskoj naucznoj sredy w polskich issledowanijach Bajkala i narodow Wostocznoj Sibiri*, [w:] *Sowietsko-polskij sympozjum >100-letie issledowanij Poljakow w Wostocznoj Sibiri i na Bajkale. Tezisy dokładow<*, pod red. G. I. Gałazjia, Irkutsk 189, s. 68-90.

1990

5. *Interwju w piererywie. Isstoriczeskije czytenija*. „Wojennaja Wachta”, 1990 z dnia 30 października (Kamczatka). Wywiad W. Jegorowa z A. Kuczyńskim.

1992

6. *Etnograf z piętnem katorżnika, czyli rzecz o Bronisławie Piłsudskim*, „Magazyn Wileński”, 1992: 5-6, s. 6-9, 12.
7. *Czas niespełnionych nadziei, czyli Bronisława Piłsudskiego pobyt na polskiej ziemi*, „Magazyn Wileński”, 1992: 16, s. 5-8, 12-13.
8. *Twórcze rezultaty syberyjskiej niewoli*, „Magazyn Wileński”, 1992: 21-22, s. 38-41; 1992: 23, s. 23-25; 1992: 24, s. 22-23.

1993

9. *Tradycje życia polskiego w Irkucku*, „Magazyn Wileński”, 1993: 13, s. 8-10; 1993: 15-16, s. 15-18.
10. *Bronisław Piłsudski. Bibliograficzny szkic do portretu katorżnika i etnografa*, „Niepodległość”, 1993, t. XLVI, s. 159-175. Współautor Z. Wójcik
11. *Międzynarodowa ocena dorobku badawczego B. Piłsudskiego nad tubylczymi ludami Sachalinu. Konferencja Naukowa – Južno-Sachalińsk 1991*, „Niepodległość”, 1993, t. XLVI, s. 176-190.

1994

12. *Polskaja diaspora w Kazachstanie. Istorija – Sowriemiennost – Buduszczyje*, [w:] *Diaspory w istoriczeskom wriemieni i prostranstwie. Nacionalnaja situacija w*

Wostocznoj Sybirii. Tezisi dokładow międunarodnoj nauczno-practiczeskoj konferencji 6-8 oktiabria 1994, Irkuck 1994, s. 148-152.

13. *Nieosuszczestwlennyje zamysły, ili nienapisannyje memuary Bronisława Piłsudskiego*, „Krajewiedczeskij Biuletin”, 1995: 1, s. 67-74, (Južno Sachalińsk).

1997

14. *Diaspora polska na Syberii*, „Orzeł Biały”, 1997: 1542, s. 25-28, (Londyn).
 15. *Nasi sławni rodacy. Katorżnik, badacz, uczony*, (wywiad, z dr. Antonim Kuczyńskim, kierownikiem Ośrodka Badań Wschodnich Uniwersytetu Wrocławskiego, rozmawiał Eugeniusz Skrobocki) „Głos znad Niemna”, 1997: 17-18, s. 8; 1997: 20, s. 5, 1997: 21, s. 5; 1997: 22, s. 5, (Grodno).

1998

16. *Piłsudski – Król Ajnów*, „Orzeł Biały”, 1998: 1549-1550, s. 57-60, (Londyn).
 17. *Benedykt Dybowski – badacz „Świętego Morza” i nie tylko*, [wywiad S. Skrobockiego z A. Kuczyńskim], „Magazyn Polski”, 1998: 1, s. 6-11, (Grodno).
 18. *Widziane z oddali, czyli opowieść o Edwardzie Piekarskim*, [wywiad S. Skrobockiego z A. Kuczyńskim], „Magazyn Polski”, 1998: 2, s. 9-14, (Grodno).
 19. *W mongolskich stepach*, [wywiad S. Skrobockiego z A. Kuczyńskim], „Magazyn Polski”, 1998: 3-4, s. 53-57, (Grodno).

1999

20. *Za przedzielnymi nauki. Diejatelnost Bronisława Piłsudskiego w Polskom Narodnom Komitetie w Parize*, „Izwestija Instituta nasledija Bronisława Piłsudskiego”, 1999: 3, s. 141-144, (Južno Sachalińsk).
 21. *Nowyj portret Bronisława Piłsudskiego*, „Izwestija Instituta nasledija Bronisława Piłsudskiego”, 1999: 3, s. 156-159, (Južno Sachalińsk).
 22. *Nowy portret Bronisława Piłsudskiego dziełem malarza z Grodna*, „Głos znad Niemna”, 1999: 5, s. 8, (Grodno).
 23. *La contribution des Polonais su processus de civilisation de la Sibèrie au début de la colonisation russe*, [w:] *Siberie II. Questionne siberiens. Historie – Cultures – Litterature*, pod red. B. Chichlo, Paryż 1999, s. 225-246.
 24. *Rol i znaczenie wkłada Poljakow w poznanie i oswoienie Sibiri i formirowanije swjazi z krajem polskoj diaspory za Uralom*, [w:] *Sibirskaja Polonija: Prosztoje, nastojaszczyje, buduszczyje*, Tomsk 1999, s. 22-29.
 25. *Bronisław Piłsudskij – ssylnyj issledowatiel kultury narodow Dalnego Wostoka. Tradicji polsko-rossijskiego sotrudniczestwa w obłasti nauki*, [w:] *Sibirskaja Polonija: Prosztoje, nastojaszczyje, buduszczyje*, Tomsk 1999, s. 112-119.
 27. *Opera Omnia Bronisława Piłsudskiego*, „Orzeł Biały”, 1999: 1555, s. 50-54, (Londyn).

2000

28. *Dokumentalnyje fotografii Bronisława Piłsudskiego (kratkij obzor kolekcji Etnograficzeskogo Muzieja Wieny*, „Izwestija Instituta nasledija Bronisława Piłsudskiego”, 2000: 4, s. 120-138, (Južno Sachalińsk).
 29. *Rol Poliakow w zawojowaniji i kolonizacji Sibiri w XVII-XVIII stoletiach*, „Krajewiedczeskij Biuletin”, 2000: 4, s. 15-34, (Južno Sachalińsk).
 30. *Geneza i dzieje polskiej diaspory w Rosji. Wkład Polaków do rozwoju nauki, kultury i gospodarki Rosji*, [w:] *Polonia w Rosji: historia i dzień dzisiejszy. Materiały Międzynarodowej Konferencji Naukowej z okazji 10-lecia Odrodzenia*

Ruchu Polonijnego w Rosji (listopad 1999), pod red. G. B. Romanowej, N. J. Warganowej, E. R. Wasilewskiej, W. S. Kuleszy, P. S. Romanowa, Moskwa 2000, s. 47-56.

31. *Polonia Syberyjska*, „Orzeł Biały”, 2000: 1569, s. 29-37, (Londyn).
32. *Polacy w Kraju Tiumeńskim*, „Orzeł Biały”, 2000: 1573-1574, s. 18-23, (Londyn).
33. *Bronisław Piłsudski w Zakopanem*, „Magazyn Wileński”, 2000: 12, s. 14-15, (Wilno).
34. *Polski ślad na mapie Syberii*, [wywiad S. Skrobockiego z A. Kuczyńskim], „Magazyn Polski”, 1998: 1, s. 18-21, (Grodno).

2001

35. *Bronisław Piłsudski (1866-1918). Czelowiek – Uczonyj – Patriot. (Simpozjum 20-21 oktiabria 2000 g. Zakopane*, „Izwestija Instituta nasledija Bronisława Piłsudskiego”, 2001: 5, s. 290-297, (Južno Sachalińsk).
36. *Niezwiestnaja pieriepiska Władimira Arseniewa z polskim etnologom Stanisławom Poniatowskim. Pisma W. K. Arseniewa Stanisławu Poniatowskiemu*, „Wiestnik Sachalinskogo Muzieja”, 2001: 8, s. 130-137, (Južno Sachalińsk).
37. *Sibir w istorii i kulturie polskiego naroda. Rol fotografii w etnograficznych issledowanijach Bronisława Piłsudskiego*, „Mecenat i Mir. Litieraturno-chudożestwiennyj i kulturołogiceskij żurnał”, 2001: 14-16, s. 442-450. (Riazań).
38. *Kniaź Paweł Sapieha i ego zamietki iz putiszestwija po Sibiri*, [w:] *Sibirsko-polskaja istorija i sowremienność: aktualnyje woprosy. Zbornik materialow mieżdunarodnoj naucznoj konfierenciji (Irkutsk 11-15 sientiabria 2000g.)*, Irkutsk 2001, s. 77-80.
39. *Polskije izwiestija o Buriatach i ich poznawatielnaja ciennost*, [w:] *Sibirsko-polskaja istorija i sowremienność: aktualnyje woprosy. Sbornik materialow mieżdunarodnoj naucznoj konfierenciji (Irkutsk 11-15 sientiabria 2000g.)*, Irkutsk 2001, s. 286-290.
40. *Jakuty i jakutskaja ziemia w polskich opisanijach XVII i XVIII ww.*, [w:] *Rossija i Polska. Istoriko-kulturnyje kontakty (sibirskij fenomen). Matieriały mieżdunarodnoj naucznoj konferencii 24-25 ijunja 1999 g. Jakutsk*, pod red. W. N. Iwanowa, P. L. Kazariana i N. I. Popowa, Nowosybirsk 2001, s. 27-29.
41. *Jakutija, opisannaja Zygmuntom Wengłowskim*, [w:] *Rossija i Polska. Istoriko-kulturnyje kontakty (sibirskij fenomen). Matieriały mieżdunarodnoj naucznoj konferencii 24-25 ijunja 1999 g. Jakutsk*, pod red. W. N. Iwanowa, P. L. Kazariana i N. I. Popowa, Nowosybirsk 2001, s. 115-117.
42. *Etnograficeskaja ekspedycja Waclawa Sieroszewskiego na o. Hokkaido*, [w:] *Rossija i Polska. Istoriko-kulturnyje kontakty (sibirskij fenomen). Matieriały mieżdunarodnoj naucznoj konferencii 24-25 ijunja 1999 g. Jakutsk*, pod red. W. N. Iwanowa, P. L. Kazariana i N. I. Popowa, Nowosybirsk 2001, s. 148-150.
43. *Gdzie Kołomy strome brzegi. Opowieść o Janie Czerskim*, [wywiad S. Skrobockiego z A. Kuczyńskim], „Magazyn Polski”, 2001: 1, s. 18-23, (Grodno).

2002

44. *Ożidanija i swierszenija. Cywilizatorskaja diejatielnost Poliakow w Sibirii (XVII-XIX wieka)* [w:] *Sibir w istorii i kulturie polskiego naroda*, pod red. A. Kuczyński, P. S. Romanow, Moskwa 2002, s. 41-46 (współautor Z. Wójcik). Toż samo w wersji polskiej w książce pt. *Syberia w historii i kulturze narodu polskiego*, pod red. A. Kuczyńskiego, Wrocław 1998.

45. *Kolekcja Benedikta Dybowskiego w Gosudarstwiennom etnograficzeskom Muzeje w Krakowie*, [w:] *Sibir w historii i kulturze polskiego naroda*, pod red. A. Kuczyński, P. S. Romanow, Moskwa 2002, s. 165-167 (współautor J. Kamocki). Toż samo w wersji polskiej w książce pt. *Syberia w historii i kulturze narodu polskiego*, pod red. A. Kuczyńskiego, Wrocław 1998.
46. *Rol fotografii w etnograficznych issledowanijach Bronisława Piłsudskiego*, [w:] *Sibir w historii i kulturze polskiego naroda*, pod red. A. Kuczyński, P. S. Romanow, Moskwa 2002, s. 191-205. Toż samo w wersji polskiej w książce pt. *Syberia w historii i kulturze narodu polskiego*, pod red. A. Kuczyńskiego, Wrocław 1998.
47. *Sibir w historii i kulturze polskiego naroda*, [w:] *Sibir w historii i kulturze polskiego naroda*, pod red. A. Kuczyński, P. S. Romanow, Moskwa 2002, s. 528-549. Toż samo w wersji polskiej w książce pt. *Syberia w historii i kulturze narodu polskiego*, pod red. A. Kuczyńskiego, Wrocław 1998.
48. *Kogda nastupił krizis żizni. Nowyje materiały, kasajuszcziesja śmierci Bronisława Piłsudskiego*, „Izwestija Instituta nasledija Bronisława Piłsudskiego”, 2002: 6, s. 116-136, (Južno Sachalińsk).
49. *Adolfa Januszkiewicza opisanie Kazachstanu*, [wywiad S. Skrobockiego z A. Kuczyńskim] „Magazyn Polski”, 2002: 3-4, s. 35-38. (Grodno).

2003

50. *Polskaja nit w biografii Arseniewa (istorija odnoj pieriepiski)*, „Dalnyj Wostok”, 2003: 2, s. 187-193.
51. *Pocztowaja marka, poswiaszczennaja Bronisławu Piłsudskomu*, „Wiestnik Sachalinskogo Muzieja”, 2003: 10, s. 375-378.

2004

52. *S litografii gliadit' dalekoje proszłoje Tomska...* „Argumenty i Fakty”, 2004: 1, s. 19.
53. *Ocalić i pamiętać. Bronisław Piłsudski – zesłaniec, etnograf i wieczny tułacz*, „Magazyn Wileński”, 2004: 2, s. 26-27.
54. *Memorialnaja doska Bronisławu Piłsudskomu (Krakow, 3 nojabria 2003 goda)*, „Izwestija Instituta nasledija Bronisława Piłsudskiego”, 2004: 8, s. 95-104, (Južno Sachalińsk).

2005

55. *Monety z wizerunkiem Aleksandra Czekanowskiego, zesłańca i badacza Syberii*, „Rodacy”. Pismo Kongresu Polaków w Rosji, 2005: 1 (Abakan), s. 11.
56. *Portret Bronisława Piłsudskiego z cyklu „Polscy badacze Syberii”*, „Rodacy.” Pismo Kongresu Polaków w Rosji, 2005: 1 (Abakan), s. 25-27.
57. *Poliaki w Sibiri. Czerez prizmu ssyłok i naucznoego izuczenija*, [w:] *Poliaki w Prijenisiejjskom Kraje*, red. S.W. Leończyk i inni, Abakan 2005. s. 9-19.
58. P.Sapega, *Puteszestwie na wostok Azii 1888-1889 gg. (fragment), predistowie A. Kuczinskogo*, „Sibirskaja Starina”. Kraewedczeskij Almanach, 2005:23 (Tomsk), s.11-15.
59. *Naucznoje nasledije Bronisława Piłsudskiego i znaki pamjati ob niejom* [w:] „Izwestija Instituta nasledija Bronisława Piłsudskiego” 2005: 9, s. 218-257, (Južno Sachalińsk).
60. *Portret Bronisława Piłsudskiego iz cykla „Polskie issledowatieli Sibiri”*, [w:] „Izwestija Instituta nasledija Bronisława Piłsudskiego” 2005: 9, s. 258-262, (Južno Sachalińsk).

61. *Bronisław Piłsudski (1866-1918). Człowiek – Uczony – Patriotą*. Pod red. Anny Liscar, Magdaleny Sarkowicz, Zakopane 2003, rec. [w:] „Izwiestija Instituta nasledija Bronisława Piłsudskiego”, 2005: 9, s.374-379, (Južno Sachalińsk).

2006

62. *Malarski cykl portretowy. „Polscy badacze Syberii”*, „2 Tygodnik Polonijny” z dnia 19 stycznia 2006, s. 20-21 (USA).
63. *Polskie ślady na ziemi jakuckiej*, „Rodacy”. Pismo Kongresu Polaków w Rosji, nr 2/2006, s. 24-26, nr 3/2006, s. 12-13, nr 4/2006, s. 22-23.
64. *Instytut Dziedzictwa Bronisława Piłsudskiego otrzymał dyplom Gubernatora Sachalinu*, „Rodacy”. Pismo Kongresu Polaków w Rosji, nr 3, s. 4-5

2007

65. *Monety z wizerunkiem Aleksandra Czekanowskiego, zesańca i badacza Syberii*, „2 Tygodnik Polonijny” z dnia 9 stycznia 2007 roku, s. 30-31 (USA)
66. *Polskie ślady na ziemi jakuckiej*, „Rodacy”. Pismo Kongresu Polaków w Rosji, nr 1/2007, s. 26-27.
67. *Monety czczące jubileusz Związku Sybiraków*, „2 Tygodnik Polonijny” (USA), grudzień 2008, s. 52, 57-58.
68. *Ślady Bronisława Piłsudskiego w Lwowie*, [w:] „Izwiestija Instituta nasledija Bronisława Piłsudskiego” 2007: 11, s. 169-183, (Južno Sachalińsk).
69. *Polacy w Tomsku. Szkice z przeszłości i współczesność*, [w:] *Polskaja inmteligencja w Sibiri XIX-XX ww. Sbornik materiałow mięzregionalnych tematiczestkich cztenij*, „Istoria i kultura Poljakow Sibirii” 2006-2007 gg,.. Redakcionnaja kolegia T. A. Ulenskaja, I. A. Poleżajewa, S. W. Leończyk, Krasnojarsk 2007 s. 37-51

2010

70. *Sowremiennoje wosprijatije licznosti i naucznoego nasledija Bronisława Piłsudskiego*, [w:] *A Critical Biography of Bronisław Piłsudski*, Edited by Kazuhiko Sawada and Kochi Inoue, t. 2, Saitama 2010, s. 333-375, (Japonia).
71. *Bronisław Piłsudski – muzeolog* (współautor Z. Wójcik), *A Critical Biography of Bronisław Piłsudski*, Edited by Kazuhiko Sawada and Kochi Inoue, t. 2, Saitama 2010, s. 197-214, (Japonia).
72. *Sostojanie i zadaczi polsko-rossijskiego sotrudniczestwa w obłasti izuczenija naucznoj diejatelnosti Poljakow w Sibiri*, [w:] *Akademii Nauk Polski i Rossii, uniwersitety, wysszaja szkoła, naucznyje uczyrizenija i obszczestwa: istorija polsko-rossijskich otnoszenij w sfere nauki*. Tezisy, Moskwa 2010, s. 54-59.

2013

72. *Żizniediejatelnost Bronisława Piłsudskiego i ego issledowanija kultury Ajnow i Niwchow na Sachalinie: biograficziesko-antropologiczeskij obzor*, [w:] *Problemy rossijsko-polskoj istorii i kulturnyj dialog. Materiały Międunarodnoj naucznoj konferencii 23-14 aprelja 2013 goda*, red. M. Wołos i zespół, Nowosybirsk 2013, s.71-88.

2014

73. *Naucznoje nasledie Bronisława Piłsudskiego i znaki pamjati o niem*, [w:] *Poljaki w Sibiri: od powstańców 1863 g. Do sowremiennoj Polonii. Kolektiwnaja naucznaia monografija*, pod red. S. Leończyka, Krasnojarsk 2014, s. 166-206.

2015

74. *Socjalno-kulturnyj oblik Kazachstana w pismach Adolfa Januszkiewicza*, [w:] *Polskie ssylnyje w Sibirii wo wtorej polowinie XIII-naczale XX wieka w wospriniatii rossijskoj administracii, pereselencew i korenych narodow Sibiri. Sbornik naucznych trudow*, Omsk 2015, s. 301-307.

75. *Karol Kubicz-Chojeckij barskij konfederat w ssyłke*, [współautora Z. Wójcik], [w:] *Polskije ssylnyje wo wtorej połowienie XVIII-naczale XX wieka w wospriniatii rossijskoj administracii, pereselencew i korenych narodow Sibiri. Sbornik naucznych trudow*, Omsk 2015, s. 295-302 (Współautor Z. Wójcik).

76. *O starym irkuckim cmentarzu słów kilka*, [w:] *A to „Ogniwo” właśnie”. Polska autonomia kulturalna „Ogniwo” 1990-2015*, Irkuck 2015, s. 219-235.

III. Rozprawy i artykuły – publikacje krajowe

1965

1. *Polskie Towarzystwo Ludoznawcze*, „Ziemia”, 1965, s. 276-278.

2. *Jukagirskie piktogramy*, „Wiedza i Życie”, 1965, s. 410-411.

1966

3. *Jeszcze o Polakach w Australii*, „Odra”, 1966: 6, s. 91-92.

4. *Aleksander Czekanowski – życie i praca*, „Wszechświat”, 1966: 4, s. 96-98.

5. *Relacje gen. Józefa Kopcia o ludach Syberii*, „Poznaj Świat”, 1966: 11, s. 20-23.

1967

6. *Bóstwa naczelne w wierzeniach Jukagirów i innych ludów paleoazjatyckich*, „Euhemer. Przegląd Religioznawczy”, 1967: 4/5, s. 19-30.

7. *Jan Czerski – wybitny geolog i podróżnik polski 1845-1892*, „Wszechświat”, 1967: 3, s. 72-74.

8. *Jan Czerski – polski badacz Syberii*, „Problemy”, 1967: 11, s. 700-702.

9. *Życie i naukowa działalność Aleksandra Czekanowskiego*, „Problemy”, 1967: 9, s. 568-571.

10. *Syberyjskie wczoraj i dziś*, „Gazeta Robotnicza – Magazyn Tygodniowy”, 1967: 16, s. 4.

11. *Skarby Syberii*, „Gazeta Robotnicza – Magazyn Tygodniowy”, 1967: 21, s. 4.

12. *Benedykt Dybowski – polski badacz Bajkału*, „Gazeta Robotnicza – Magazyn Tygodniowy”, 1967: 24, s. 4.

13. *Dziwna transakcja sprzed 100 lat*, „Myśl Społeczna”, Warszawa 1967: 52/53, s. 20-21.

14. *Transakcja sprzed 100 lat*, „Słowo Polskie”, 1967: 200, s. 8.

1968

15. *Pluralizm dusz w wierzeniach ludów paleoazjatyckich*, „Euhemer. Przegląd religioznawczy”, 1968: 1, s. 37-46.
16. *Wkład Polaków w badania nad ludami Syberii i ich kulturą*, „Lud”, 1968: 51/2, s. 503-584.
17. *Pierwsza polska relacja o ludach Syberii*, „Etnografia Polska”, 1968: 12, s. 173-197.
18. *Wielkanocne pisanki*, „Wieczór Wrocławia” 1968: 89, s. 3.
19. *Kto lepi garnki*, „Wiadomości”, 1968, s. 29.

1969

20. *Wkład polskich podróżników do historii etnografii. Relacja Józefa Kopcia o ludach Syberii*, „Etnografia Polska”, 1969: 13/1, s. 87-128.
21. *Syberyjskie podróże Józefa Kobyłeckiego*, „Poznaj Świat”, 1969: 1, s. 33-36.

1970

22. *Etnograficzny obraz Syberii w świetle osiemnastowiecznej relacji Ludwika Sienickiego*. „Etnografia Polska”, 1970: 14, s. 75-102.
23. *Pochodzenie Ajnów i ich kultury*, „Problemy”, 1970: 1, s. 37-40.

1971

24. *Wkład polskich podróżników do historii etnografii. „Pamiętnik” Faustyna Ciecierskiego jako źródło etnograficzne XVIII wieku*, „Etnografia Polska”, 1971: 15/2, s. 201-223.
25. *Polscy badacze syberyjskich szlaków*, „Wiadomości”, 1971, s. 43.
26. *Krajobraz z meczetem*, „Gazeta Robotnicza – Magazyn Tygodniowy”, 1971: 2.

1972

27. *Pluralizm i pneumatologia w wierzeniach ludów paleoazjatyckich*, „Lud”, 1972: 56, s. 145-160.
28. *Zabytkowe spichlerze o kopulasto sklepionym zrębie – Ziemia Opolska*, „Ochrona Zabytków”, 1972: 1, s. 31-33.
29. *Krzyże pokutne jako pomniki średniowiecznego prawa*, „Ochrona Zabytków”, 1972: 4, s. 294-295.
30. *Z badań nad tradycyjnym budownictwem Opolszczyzny*, „Roczniki Etnografii Śląskiej”, 1972: 4, s. 61-90. (współautor Tomasz Skarżyński).
31. *Syberyjskie drogi nauki tułaczey*, „Wiek – Wrocławski Tygodnik Katolików”, 1972: 5, s. 2.
32. *Syberyjskie drogi nauki. – Gdzieś wśród tajg i tundr*, „Wiek – Wrocławski Tygodnik Katolików”, 1972: 6, s. 2.
33. *Syberyjskie drogi nauki. – Ostatnia droga Czerskiego*, „Wiek – Wrocławski Tygodnik Katolików”, 1972: 7, s. 2.
34. *Syberyjskie drogi nauki. – Badania Bajkału i ludów Kamczatki*, „Wiek – Wrocławski Tygodnik Katolików”, 1972: 8, s. 2.
35. *Syberyjskie drogi nauki. – Lekarz ludów Kamczatki*, „Wiek – Wrocławski Tygodnik Katolików”, 1972: 9, s. 2.
36. *Syberia – otwarcie w przyszłość*, „Wiadomości” (Wrocław), 1972: 43.
37. *Przebudzenie Syberii*, „Słowo Polskie”, 1972: 290.
38. *Błękitne morze*, „Słowo Polskie”, 1972: 300.
39. *Skarby ukryte w ziemi*, „Słowo Polskie” (Wrocław), 1972: 305.
40. *Siedem dni w pociągu*, „Słowo Polskie” (Wrocław), 1972: 310.

41. *Ogólnopolska konferencja muzeów i parków etnograficznych w Opolu*, „Lud”, 1972: 56, s. 363-364.

1973

42. *Wkład nauki polskiej w badania Ajnów i ich kultury*, „Studia z Dziejów Nauki i Techniki”, 1973: 87, s. 395-414.
43. *Spichlerze o kopulasto sklepionym zrębie na terenie południowej Opolszczyzny*, „Etnografia Polska”, 1973: 17/1, s. 115-129. (współautor Tomasz Skarżyński)
44. *Perspektywy polsko-radzieckiej współpracy naukowej na polu historii etnografii*, [w:] *Historia kontaktów polsko-rosyjskich w dziedzinie etnografii. Streszczenia referatów. Konferencja Naukowa*, Wrocław 1973, s. 48-49.
45. *Polacy jako badacze kultury ludów Kamczatki*, [w:] *Historia kontaktów polsko-rosyjskich w dziedzinie etnografii. Streszczenia referatów. Konferencja Naukowa*, Wrocław 1973, s. 29-31. (współautor Barbara Jankowska).
46. *W buriackich stepach*, „Poznaj Świat”, 1973: 3.
47. *Jakuckimi śladami Sieroszewskiego*, „Słowo Polskie” (Wrocław) 1973: 222.
48. *Syberyjscy Kolumbowie*, „Gazeta Robotnicza” (Wrocław), 1973: 39.

1974

49. *Polskie badania etnograficzne na Syberii*, „Odra” 1974: 1.
50. *Rzekome odkrycie nieznanego rękopisu Wacława Sieroszewskiego*, „Etnografia Polska”, 1974: 18.
51. *Polsko-rosyjskie kontakty w dziedzinie etnografii. I Konferencja Naukowa we Wrocławiu*, „Kultura i Społeczeństwo”, 1974: 1.

1975

52. *Historia kontaktów polsko-rosyjskich w dziedzinie etnografii*, „Lud”, 1975: 59.
53. *Historia etnografii na znaczkach pocztowych*, „Lud”, 1975: 59. (pod pseudonimem Antoni Horodelski)
54. *Etnografia Syberii. Polskie badania w XIX wieku*, „Lud” 1975: 59.
55. *Scientific conference „The history of Polish-Russian contacts in ethnography*, „Ethnologia Polona” 1975: 1.
56. *Kraina naprawdę przebudzona*, „Wiadomości” (Wrocław), 1975: 11.

1976

57. *Polscy badacze ludów Syberii w XIX wieku. Wystawa etnograficzna*, [w:] *Historia kontaktów polsko-rosyjskich w dziedzinie etnografii. (Materiały z konferencji naukowej we Wrocławiu)*, pod red. naukową J. Babicza i A. Kuczyńskiego, seria „Monografie z Dziejów Nauki i Techniki”, Wrocław 1976, t. CIII
58. *Polacy jako obserwatorzy i badacze kultury ludów Kamczatki*, [w:] *Historia kontaktów polsko-rosyjskich w dziedzinie etnografii. (Materiały z konferencji naukowej we Wrocławiu)*, pod red. naukową J. Babicza i A. Kuczyńskiego, seria „Monografie z Dziejów Nauki i Techniki”, Wrocław 1976, t. CIII. (współautorka Barbara Jankowska).
59. *Perspektywy polsko-radzieckiej współpracy na polu etnografii*, [w:] *Historia kontaktów polsko-rosyjskich w dziedzinie etnografii. (Materiały z konferencji naukowej we Wrocławiu)*, pod red. naukową J. Babicza i A. Kuczyńskiego, seria „Monografie z Dziejów Nauki i Techniki”, Wrocław 1976, t. CIII.
60. *Przedmowa*, (współautor A. Babicz), [w:] *Historia kontaktów polsko-rosyjskich w dziedzinie etnografii (Materiały z konferencji naukowej we Wrocławiu)*, pod red. J.

Babicza i A. Kuczyńskiego, seria „Monografie z Dziejów Nauki i Techniki” Wrocław 1976, s. 5-10.

61. *Stepowe pieśni Akynów*, „Wiadomości” (Wrocław), 1976: 11.

1977

62. *The contribution of Polish Scientists to the Investigation in Ainu Culture*, „Ethnologia Polona”, 1977: 3.

63. *O rzekomych odkryciach geograficznych Maurycego Augusta Beniowskiego*, „Nautologia”, 1977: 2.

1978

64. *Polska literatura syberyjska do XX wieku i próba określenia jej roli w studiach etnograficznych nad narodami Związku Radzieckiego*, „Lud”, 1978: 62.

1979

65. *Relacje etnograficzne o Rosji z lat 1606-1608 w „Pamiętniku” Stanisława Niemojewskiego*, „Acta Baltico-Slavica”, 1979: 12.

66. *Polskie zainteresowania etnografią Syberii i Kaukazu w XVIII wieku*, „Lud”, 1979: 63.

67. *Udział Polaków w poznawaniu Syberii w XVII wieku na tle staropolskich wiadomości o ludach Rosji*, „Etnografia Polska”, 1979: 23.

139. *Udział Polaków w poznawaniu kultur ludowych i pierwotnych świata*, „Kultura i Społeczeństwo”, 1979: 3.

1980

68. *Polscy badacze kultur ludowych i pierwotnych świata. Konferencja naukowa we Wrocławiu 24-25.XI.1978 r.*, „Przegląd Polonijny”, 1980:1.

1981

69. *Spojrzenie na syberyjską twórczość wspomnieniową Polaków w aspekcie źródła etnograficznego*, *Szkic problemu*, „Przegląd Polonijny”, 1981: 3

70. *Zarys historii polskich obserwacji i badań etnograficznych w Azji Północnej Środkowej i Wschodniej*, „Acta Universitatis Wratislaviensis”, 1981: 577, s. 49-79.

71. *Dalekowschodni notatnik*, „Wiadomości” (Wrocław), 1981: 17.

1982

72. *Polacy w dziele cywilizacyjnym na Syberii w początkach kolonizacji rosyjskiej*, „Przegląd Historyczny”, 1982: 73, z. 1-2.

1983

73. *Przed Walnym Zgromadzeniem Delegatów PTL, Łańcut 9-11 IX 1983. Polskie Towarzystwo Ludoznawcze – działalność i ludzie*. „Widnokrąg. Tygodnik społeczno- kulturalny”, 36 (738) - 6 września 1983 - Rzeszów, s. 1 - 2

74. *Spotkanie polskiego etnologa Stanisława Poniątkowskiego z badaczem Dalekiego Wschodu W. K. Arseniewem na tle związków polsko-rosyjskich w badaniach Syberii*, „Etnografia Polska”, 1983: 28.

75. *Najdawniejsze polskie relacje z pobytu Polaków za Uralem i staropolski obraz ludów Rosji, część 1*, „Przegląd Polonijny”, 1983: 2.

76. *Najdawniejsze polskie relacje z pobytu Polaków za Uralem i staropolski obraz ludów Rosji, część 2*, „Przegląd Polonijny”, 1983: 3.

1985

77. *Korzenie naszej kultury. Rozmowa z Antonim Kuczyńskim, Sekretarzem Generalnym Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego z siedzibą we Wrocławiu. Rozmawiał Marek Sznajder*, [w:] „Słowo Polskie”, z dnia 9-11.VIII. 1985.

1987

78. *Sprawozdanie z działalności Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego za okres od września 1982 roku do sierpnia 1986 roku*, [w:] „Lud”, 1987-71, s. 382-393.

79. *Profesor Józef Burszta 1914-1987. Portret człowieka i uczonego*, „Literatura Ludowa”, 1987 nr 4/6, s. 3-10.

1988

80. *Król Ajnów*, „Sprawy i Ludzie” – Tygodnik Polityczno-Społeczny, (Wrocław) 1988: 38, s. 12.

81. *Zesłańcy – odkrywcy*, „Sprawy i Ludzie” – Tygodnik Polityczno-Społeczny, (Wrocław) 1988: 46, s. 12.

82. *Ludy dalekie a bliskie*, „Sprawy i Ludzie” – Tygodnik Polityczno-Społeczny, (Wrocław) 1988: 48, s. 12.

83. *Ludy dalekie a bliskie*, „Sprawy i Ludzie” – Tygodnik Polityczno-Społeczny, (Wrocław) 1988: 49, s. 12.

84. *Syberia daleka i bliska*, „Przyjaźń” – Magazyn Ilustrowany, (Warszawa) 1988: 51, s. 7-8.

85. *Relacja Bronisława Piłsudskiego. Dobrze jest wierzyć szamanom*, „Przyjaźń” – Magazyn ilustrowany” (Warszawa), 1988, s. 52-53, s. 11 i 17.

1989

86. *Wśród buszu i czarowników*, „Sprawy i Ludzie” – Tygodnik Polityczno-Społeczny, (Wrocław) 1989: 33, s. 12.

87. *Wśród buszu i czarowników (2). Staropolskie konteksty*, „Sprawy i Ludzie” – Tygodnik Polityczno-Społeczny, (Wrocław) 1989: 36, s. 12.

88. *Wśród buszu i czarowników (3). Od Ziemi Świętej do Przylądka Dobrej Nadziei*, „Sprawy i Ludzie” – Tygodnik Polityczno-Społeczny, (Wrocław) 1989: 37, s. 6.

89. *Wśród buszu i czarowników (4). Beniowski i Sułkowski*, „Sprawy i Ludzie” – Tygodnik Polityczno-Społeczny, (Wrocław) 1989: 38, s. 6.

90. *Wśród buszu i czarowników (5). Szlakiem zrodzonym niewolą*, „Sprawy i Ludzie” – Tygodnik Polityczno-Społeczny, (Wrocław) 1989: 39, s. 6.

1990

91. *Józef – Marszałkiem, Bronisław – Królem. Z Piłsudskim – na kraj świata*. (Wywiad z A. Kuczyńskim, rozmawiała Anita Tyszkowska), „Dziennik Dolnośląski”, 1990: 59, s. 15.

92. *Polonica naukowe na rosyjskim Dalekim Wschodzie. I Międzynarodowe Lekcje Historyczne (Kamczatka 10-14 X 1990 r.)* „Nauka Polska”, 1990: 6, s. 167-170. (współautor Z. Wójcik).

1991

93. *Bronisław Piłsudski wieczny tułacz*, „Semper Fidelis”, 1991: 2-3, s. 16-19.
94. *Katorżnik z rodu Piłsudskich*, „Sybirak”, 1991: 1, s. 21-34.
95. *Michał Janik i sybirica w jego twórczości. Postłowie*, [w:] M. Janik, *Dzieje Polaków na Syberii*, Kraków 1928. Reprint Wrocław 1991, s. I-XXI; (współautor Z. Wójcik).
96. *Wstęp. Wspólny los. Pamiętniki i wspomnienia z zesłania*, „Literatura Ludowa”, 1991, nr 1/6, s. 3-21, (współautor Cz. Hernas).
97. *Pociąg wypchany ludźmi do ostateczności ciężko ruszył na wschód*. Postłowie do wspomnień I. Jabłońskiej pt. *Deportacja w nieznane*, „Literatura Ludowa”, 1991, nr 1/6, s. 133-140.
98. *Skład pociągu był pilnowany przez wartowników NKWD*. Postłowie do pamiętnika W. Złomanoff, pt. *Wygnanie z Ojczyzny*, „Literatura Ludowa”, 1991, nr 1/6, s. 213-219.

1992

99. *Na kresach Azji. Szkic o Bronisławie Piłsudskim*, „Przegląd Kresowy”, 1992: 1, s. 1-4.
100. *Zapomniani w Kazachstanie*, „Nasz Uniwersytet”. Pismo społeczności Uniwersytetu Wrocławskiego, 1992, nr 5, s.10
101. *Biblioteka Zesłańca*, „Nasz Uniwersytet”. Pismo społeczności Uniwersytetu Wrocławskiego, 1992: 8, s. 10-12.
102. *Wrocław Sachalin*, „Nasz Uniwersytet”. Pismo społeczności Uniwersytetu Wrocławskiego. 1992: 6, s.15 (pod pseudonimem Aku).
103. *Syberia a Polska. Konteksty historyczne*, „Kresy Literackie”, 1992: 1, s. 16-20.
104. *Literacki obraz Bronisława Piłsudskiego*, „Kresy Literackie”, 1992: 2, s. 4-7.
105. *Syberia a Polska. Konteksty historyczne*, „Kresy Literackie”, 1992: 1, s. 16-20.
106. *Syberia a Polska. Konteksty historyczne*, „Kresy Literackie”, 1992: 2, s. 33-39.
107. *Polaków kazachstańskie szlaki*, „Kresy Literackie”, 1992: 4, s. 48-52.
108. *Polacy na Wschodzie – Kazachstan (1) Pionierzy, zesłańcy, naukowcy*, „Gazeta Robotnicza”, 1992: 45, s. 6.
109. *Polacy na Wschodzie – Kazachstan (2). Jechali z nadzieją, że wrócą*, „Gazeta Robotnicza”, 1992: 51, s. 6.
110. *Polacy na Wschodzie – Kazachstan (3) Potajemnie chrzcili dzieci i modlili się*, „Gazeta Robotnicza”, 1992: 57, s. 6.
111. *Polacy na Wschodzie – Syberia. (1) Szli na Sybir etapami...*, „Gazeta Robotnicza”, 1992: 139, s. 6.
112. *Polacy na Wschodzie – Syberia. (2) Pierwsi zesłańcy*, „Gazeta Robotnicza”, 1992: 144, s. 6.
113. *Polacy na Wschodzie – Syberia. (3) Droga udręki i ludzkie odruchy*, „Gazeta Robotnicza”, 1992: 150, s. 6.
114. *Polacy na Wschodzie – Syberia. (4) Malowali, leczyli, uczyli, zarządzali...*, „Gazeta Robotnicza”, 1992: 156, s. 6.
115. *Polacy na Wschodzie – Syberia. (5) Wydobywali złoto, budowali kolej, leczyli ciało i duszę*, „Gazeta Robotnicza”, 1992: 162, s. 6.
116. *Polacy na Wschodzie – Syberia. (6) Milion czterysta tysięcy zesłańców*, „Gazeta Robotnicza”, 1992: 186, s. 6.
117. *Polacy w Kazachstanie. Gdzie step szeroki*, „Słowo Polskie”, 1992: 113, s. 4 i 10.

118. *Upowszechnienie wyników badań Bronisława Piłsudskiego nad ludami Dalekiego Wschodu*, „Lud”, 1992: 75, s. 328-332.
119. *Bibliografia prac polskich autorów piszących o Bronisławie Piłsudskim*, „Lud”, 1992: 75, s. 332-347 (współautor Z. Wójcik).

1993

120. *Polaków kazachstańskie szlaki*, „Kresy Literackie”, 1993: 1-2, s. 39-43.
121. *Krajowe niepowodzenia Bronisława Piłsudskiego*, „Kresy Literackie”, 1993: 3, s. 44-49.
122. *Postowie. O pisarstwie Zygmunta Librowicza*, [w:] Z. Librowicz, *Polacy w Syberii*, Kraków 1884 (reprint), Wrocław 1993, s. I-LI, (współautor Z. Wójcik).

1994

123. *O nienapisanej książce Bronisława Piłsudskiego*, „Lud”, 1994: 77, s. 191-203.
124. *Dwa nieogłoszone teksty o Janie Stanisławie Kubarym*, „Lud”, 1994: 77, s. 223-234, (współautor Z. Wójcik).
125. *Korzenie i współczesność polskich badań etnologicznych w Afryce*, „Etnografia Polska”, 1994: 1-2, s. 113-159.
126. *Polsko-irkucka historia*, „Kresy Literackie”, 1994: 1-2, s. 32-36.
127. *Polska diaspora w Kazachstanie*, „Kresy Literackie”, 1994: 3-4, s. 54-55.
128. *Przetrawanie etniczne. Problemy akulturacji tubylczej ludności Sachalinu w ujęciu Bronisława Piłsudskiego*, [w:] *Studia i Szkice z Dziejów Najnowszych Politologii i Socjologii*, pod red. R. Gellesa i M. S. Wolańskiego, Wrocław 1994, s. 115-126.
129. *Dzieje Polaków w Kazachstanie*, „Ład”, 1994: 7, s. 1, 4.
130. *Polacy na afrykańskich szlakach*, „Rota”, 1994:1/2, s. 86-87.
131. *Dzieje Polaków w Kazachstanie*, „Ład”, 1994: 33 (wkładka „Polakom na Wschodzie”, 1994: 7, s. 1 i 4)
132. *Przedmowa*, [w:] G. Brzęk, *Benedykt Dybowski. Życie i dzieło*. Wydanie II. Uzupełnione i rozszerzone, Warszawa-Wrocław 1994

1995

133. *Nad wspomnieniami brygadiera Józefa Kopcia z wojen i zesłania na Kamczatkę w XVIII wieku*, [w:] *Dziennik Józefa Kopcia brygadiera wojsk polskich*, Z rękopisu Biblioteki Czarotoryskich opracowali i wydali Antoni Kuczyński i Zbigniew Wójcik, Warszawa – Wrocław 1995, s. 267-340, 354-387.
134. *Sowieckie deportacje Polaków w czasie II wojny światowej*, [w:] „*Wach auf, mein Herz, und denke*”. *Zur Geschichte der Beziehungen zwischen Schlesien und Berlin –Brandenburg von 1740 bis heute*. „Przebudź się, serce moje, i pomyśl” *Przyczynek do historii stosunków między Śląskiem w Berlinem – Brandenburgia od 1740 roku do dziś*, Berlin – Opole, 1995, s. 394-402
135. *Toż samo w języku niemieckim: Die Deportation von Polen durch die Sowjetmacht im Zweiten Weltkrieg*, [w:] *Wach auf, mein Herz, und denke*” *Zur Geschichte der Beziehungen zwischen Schlesien und Berlin –Brandenburg von 1740 bis heute*. „Przebudź się, serce moje, i pomyśl”. *Przyczynek do historii stosunków między Śląskiem w Berlinem – Brandenburgia od 1740 roku do dziś*, Berlin – Opole, 1995, s. 394-402.
136. *Przedmowa*, [w:] Z. Wójcik, *Ignacy Domeyko. Litwa – Francja – Chile*, Warszawa – Wrocław 1995, s. 5-9.

137. *Stanisław Staszic i Abraham Stern. Spojrzenie ma wzajemne kontakty*, [w:] *Stanisław Staszic. Materiały Sesji Staszicowskiej, Piła 19-20 września 1995*, pod red. J. Olejniczaka, Piła 1995, s. 125-136.
138. *Literatura zsyłkowa – czyli o oficynie wydawniczej „Biblioteka Zesłańca”*, „*Niepodległość i Pamięć*”, 1995: 2, s. 217-224. Toż samo w: „*Kresy Literackie*”, 1995: 3-4, s. 61-62.
139. *Polskie spotkania z kulturą aborygenów Australii i Oceanii*, [w:] *Polskie opisanie świata. 100 lat Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego*, Wrocław 1995, (katalog wystawy).
140. *Zauroczeni egzotyką. Afrykańskie szlaki Polaków*, [w:] *Polskie opisanie świata. 100 lat Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego*, Wrocław 1995, (katalog wystawy).
141. *O Józefie Kopciu co strzegł polskich granic i pod Chełmem wojował w 1794 roku*, „*Kresy Literackie*”, 1995, 1-2, s. 36-39.
142. *Polacy w Kazachstanie*, „*Żołnierska Rzecz*”, 1995: 4, s. 14.

1996

143. *Dzieje Polaków w Kazachstanie. Zarys problemu historyczno-kulturowego*, [w:] *Polacy w Kazachstanie. Historia i współczesność*, pod red. S. Ciesielskiego i A. Kuczyńskiego, Wrocław 1996, s. 23-32. Toż samo w języku rosyjskim: *Sudby Poliakow w Kazachstanie. Opyt kulturno-istoriczeskogo analiza* [w:] *Polacy w Kazachstanie. Historia i współczesność*, pod red. S. Ciesielskiego i A. Kuczyńskiego, Wrocław 1996, s. 33-43.
144. *Wstęp*, [w:] *Polacy w Kazachstanie. Historia i współczesność*, pod red. S. Ciesielskiego i A. Kuczyńskiego, Wrocław 1996, s. 15-18. (współautor S. Ciesielski). Toż samo w języku rosyjskim: *Wwiedienije* [w:] *Polacy w Kazachstanie. Historia i współczesność*, pod red. S. Ciesielskiego i A. Kuczyńskiego, Wrocław 1996, s. 19-22.
145. *Józefa Kopcia relacja z wojny w 1794 r. oraz niewoli i zesłania na Kamczatce*, [w:] *Powstanie Kościuszkowskie i jego Naczelnik. Historia i tradycja. Materiały Konferencji Naukowej Kraków – Wrocław 28-30 marca 1994*, pod red. T. Kulak i M. Franćicia, Kraków 1996, s. 129-142.
146. *Mitologizacja polskich dziejów na Syberii. Mit Sybiraka*, [w:] *Polskie mity polityczne XIX i XX wieku*, pod red. W. Wrzesińskiego, Wrocław 1996, s. 199-217.
147. *Humanitarna postawa Polaków wobec rdzennej ludności Australii i Oceanii – szkic problemu*, [w:] *Ludy i kultury Oceanii. Materiały z IV konferencji naukowej zorganizowanej we Wrocławiu w dniach 29-30 listopada 1986 r. przez Katedrę Etnografii Uniwersytetu Wrocławskiego*, pod red. E. Pietraszka i B. Kopydłowskiej-Kaczorowskiej, Wrocław 1996, s. 135-145.
148. *Staramy się stworzyć faktografię trudnych i niezbadanych losów Polaków*, „*Piłsudczyk*”, 1996: 20-21, s. 41.
149. *Bronisława Piłsudskiego życie tułaczce*, „*Piłsudczyk*”, 1996: 22, s. 25-26.
150. *Roztoczył opiekę nad syberyjskimi zesłańcami On Święty Rafał*, „*Zesłaniec*”, 1996: 1, s. 11-19.
151. *O książkach z niedolą naszą, czyli o wrocławskiej oficynie „Biblioteka Zesłańca”*, „*Zesłaniec*”, 1996: 1, s. 126-130.

1997

152. *Oswajanie stepów, czyli obserwatorzy i badacze przyrody Kazachstanu*, „Wszecławiat”, 1997: 11, s. 283-286.
153. *Wysiedlenie i podróż w nieznanie*, [w:] *Życie codzienne polskich zesłańców w ZSRR w latach 1940-1946. Studia*, pod red. S. Ciesielskiego, Wrocław 1997, s. 45-77.
154. *Wkład Polaków w badania naukowe i rozwój cywilizacyjny Syberii* [w:] *Znaczenie edukacyjne polskich zesłańców syberyjskich na tle historii najnowszej. Zesłańcy w tworzeniu państwowości polskiej*, Warszawa 1997, s. 29-71.
155. *Polskie opisanie kraju stepowego* [w:] *W stepie dalekim. Polacy w Kazachstanie*, pod red. M. Gawęckiego i J. Jaskulskiego, Poznań-Atmaty 1997, s. 32-51.
156. *Toż samo w języku rosyjskim: Polskoje opisanie stepnej strany*, [w:] *W stepie dalekim. Polacy w Kazachstanie*, pod red. M. Gawęckiego i J. Jaskulskiego, Poznań-Atmaty 1997, s. 32-51.
157. *Adam Kamiński Dłużyk i jego Diariusz więzienia moskiewskiego, miast i miejsc z około 1672 roku* (współautorzy B. Polewoj i Z. J. Wójcik) [w:] *Adam Kamiński Dłużyk i jego Diariusz więzienia moskiewskiego, miast i miejsc*, Wrocław 1997, s. 42-84.
158. *Soczinienii Adam Kamienskogo Dłużika. Zabytyj istocznik swiedienii no etnografii Sibirii XVII wieka*, (współautorzy B. Polewoj i Z. J. Wójcik) [w:] *Adam Kamiński Dłużyk i jego Diariusz więzienia moskiewskiego, miast i miejsc*, Wrocław 1997, s. 85-86.
159. *Ludwik Sienicki – żołnierz, zesłaniec, konwertyta, pamiętnikarz* (współautor B. Rok), [w:] L. Sienicki, *Dokument osobliwego miłosierdzia Boskiego ze wspomnieniem o mniej znanych Moskiewskiego Państwa krainach...*, Wrocław 1997, s. 54-88.
160. *Oczerki o kulturze i bycie narodów Sibiri XVIII wieka w wspomnieniach Ludwika Sienickiego* (współautor B. Rok), [w:] L. Sienicki, *Dokument osobliwego miłosierdzia Boskiego ze wspomnieniem o mniej znanych Moskiewskiego Państwa krainach...*, Wrocław 1997, s. 89-91.
161. *Wesoły więzień, któremu po długiej niewoli zrzuciwszy kajdany, dawną przywrócono wolność* (współautor Z. Wójcik) [w:] K. Lubicz Chojecki, *Pamięć dzieł polskich. Podróż i niepomyślny sukces Polaków*. Na podstawie pierwodruku z 1789 roku wydali i przypisami oraz komentarzami opatrzyli Antoni Kuczyński i Zbigniew Wójcik, Wrocław 1997, s. 125-190.
162. *Recepcja działalności „Biblioteki Zesłańca” w piśmiennictwie krajowym i zagranicznym*, [w:] Z. Fedus, *Syberia wryta w pamięć dziecka*, seria „Biblioteka Zesłańca”, Warszawa – Wrocław 1997, s. 329-338.
163. *Przedmowa* [w:] Z. Wójcik, *Karol Bohdanowicz. Szkic portretu badacza Azji*, Warszawa – Wrocław 1997, s. 5-6.
164. *Pomnik dla zesłańca* [wywiad A. Liberaka z A. Kuczyńskim], „Przekrój”, 1997: 37, s. 17-19.
165. *Przybyli ze stron dalekich. Po kongresie eucharystycznym*, „Biuletyn Stowarzyszenia Wspólnota Polska”, 1997: 8, s. 36 (artykuł sygnowany skrótem autora Aku).
166. *Książki „Biblioteki Zesłańca” dla Ojca Świętego Jana Pawła II*, „Biuletyn Stowarzyszenia Wspólnota Polska”, 1997: 8, s. 36-37 (artykuł sygnowany skrótem autora Aku).

167. *Staropolskie widzenie Syberii*, „Biuletyn Stowarzyszenia Wspólnota Polska”, 1997: 9, s. 30 (artykuł sygnowany skrótem autora AK).
168. *Diaspora polska na Syberii*, „Forum Polonijne”, 1997: 6, s. 16.
169. *Wrocławski Oddział Związku Sybiraków i historia pewnej schizmy*, „Zesłaniec”, 1997: 2, s. 10-23.

1998

170. *Obserwacje etnograficzne i socjologiczne ks. Faustyna Ciecierskiego na zesłaniu w latach 1797-1801* (współautor Z. J. Wójcik) [w:] F. Ciecierski, *Znaczniejszych przypadków pewnego z Syberii powrotnego Polaka w 1801 roku*. Z najobszerniejszej kopii rękopiśmiennej do druku przygotowali A. Kuczyński i Z. J. Wójcik, Warszawa-Wrocław 1998, s. 347-373.
171. *Posłowie*, [w:] F. Ciecierski, *Znaczniejszych przypadków pewnego z Syberii powrotnego Polaka w 1801 roku*. (współautor Z. J. Wójcik) Z najobszerniejszej kopii rękopiśmiennej do druku przygotowali A. Kuczyński i Z. J. Wójcik, Warszawa-Wrocław 1998, s. 374-378.
172. *Droga w sсыłku dominikanina księdza Faustyna Ciecierskiego*, [w:] F. Ciecierski, *Znaczniejszych przypadków pewnego z Syberii powrotnego Polaka w 1801 roku*. Z najobszerniejszej kopii rękopiśmiennej do druku przygotowali A. Kuczyński i Z. Wójcik, Warszawa-Wrocław 1998, s. 392-398.
173. *Instytut Dziedzictwa Bronisława Piłsudskiego*, „Wrocławskie Studia Wschodnie”, 1998: 2, s. 213-227.
174. *Materiały do bibliografii podmiotowej i przedmiotowej Jana Michała Witorta* (współautor Z. Wójcik), „Wrocławskie Studia Wschodnie”, 1998: 2, s. 153-182.
175. *Głosy ze stepu, czyli wokół problemu dostosowywania się do życia w nowym środowisku Polaków zesłanych do Kazachstanu w latach trzydziestych XX wieku*, [w:] *Polska droga do Kazachstanu. Materiały z międzynarodowej konferencji naukowej. Żytomierz 12-14 października 1996 roku*, Warszawa 1998, s. 86-88.
176. *Przedmowa*, [w:] *Syberia w historii i kulturze narodu polskiego* pod red. naukową A. Kuczyńskiego, Wrocław 1998, s. 5-10.
177. *Między oczekiwaniem a spełnieniem. Działalność cywilizacyjna Polaków na Syberii (XVII-XIX wiek)*, (współautor Z. Wójcik), [w:] *Syberia w historii i kulturze narodu polskiego* pod red. naukową A. Kuczyńskiego, Wrocław 1998, s. 34-40.
178. *Fotografia na usługach badań etnograficznych Bronisława Piłsudskiego*, [w:] *Syberia w historii i kulturze narodu polskiego* pod red. naukową A. Kuczyńskiego, Wrocław 1998, s. 183-195.
179. *Zbiory Benedykta Dybrowskiego w Państwowym Muzeum Etnograficznym w Krakowie* (współautor J. Kamocki) [w:] *Syberia w historii i kulturze narodu polskiego* pod red. naukową A. Kuczyńskiego, Wrocław 1998, s. 154-157.
180. *Sybir w historii i kulturze polskiego narodu*, [w:] *Syberia w historii i kulturze narodu polskiego* pod red. naukową A. Kuczyńskiego, Wrocław 1998, s. 521-542.
181. *Polskie przenikanie Kazachstanu na przestrzeni wieków. Od zesłań do wkładu cywilizacyjnego i gospodarczego tego kraju*, „Niepodległość i Pamięć”, 1998: 2, s. 45-60.
182. *O wieloletnich związkach Polski z Syberią*, „Niepodległość i Pamięć”, 1998: 2, s. 233-237.
183. *Sachalin czci pamięć Bronisława Piłsudskiego*, „Niepodległość i Pamięć”, 1998: 2, s. 245-252.

184. *Losy Sybiraków w książkach opowiedziane. Dzieje „Biblioteki Zesłańca” i recepcja jej wydawnictwa, „Niepodległość i Pamięć”, 1998: 2, s. 265-279.*
185. *Sachalin czci pamięć Bronisława Piłsudskiego, „Biuletyn Stowarzyszenia Wspólnota Polska”, 1998: 6, s. 17-22.*
186. *Opowieść Karola Lubicz-Chojeckiego z zesłańczej wędrówki, „Biuletyn Stowarzyszenia Wspólnota Polska”, 1998: 6, s. 43-44.*
187. *O sprawa trudnych, „Biuletyn Stowarzyszenia Wspólnota Polska”, 1998: 4, s. 45-46.*
188. *Święty Rafał – patron Sybiraków, „Biuletyn Stowarzyszenia Wspólnota Polska”, 1998: 10, s. 43-47.*
189. *Katorżnik i zesłaniec na tronie nauki, „Zesłaniec”, 1998: 3, s. 105-108.*
190. *Nowy portret Bronisława Piłsudskiego, „Zesłaniec”, 1998: 3, s. 99-102.*
191. *„Wielki łowczy” – Janusz Bogdanowicz (1933-1998), „Literatura Ludowa”, 1998, nr 6, s. 73-76.*
192. *Karol Bohdanowicz – geolog, człowiek, który wydarł wiele tajemnic syberyjskiej ziemi, „Sybirak” nr 19: 1998, s. 53-56.*
193. *W mongolskich stepach (Wywiad E. Skrobockiego z A. Kuczyńskim), „Zesłaniec” 1998: 3, s. 61-70.*
194. *Nowy portret Bronisława Piłsudskiego, „Zesłaniec” 1998: 3, s. 97-102.*
195. *Katorżnik i zesłaniec na tronie nauki, „Zesłaniec” 1998: 3, s. 104-108.*
196. *Pokochać Buriację, „Zesłaniec”, 1998: 3, s.129-130.*

1999

197. *Polonia syberyjska. Przeszłość, terażniejszość, przyszłość. Międzynarodowa Konferencja Naukowa, Tomsk 20-23 maja 1999. [w:] „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, 1999: 3/4, s. 225-230.*
198. *Związki Bronisława Piłsudskiego z Komitetem Narodowym Polskim w Paryżu, [w:] „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, 1999: 3/4, s. 117-128.*
199. *Borysowi Piotrowiczowi Polewojowi na osiemdziesięciolecie (współautor Z. Wójcik), [w:] „Wrocławskie Studia Wschodnie”, 1999: 3, s. 256-257.*
200. *Jubileusz 90-lecia Profesora Gabriela Brzęka (współautor Z. Wójcik), [w:] „Wrocławskie Studia Wschodnie”, 1999: 3, s. 257-259.*
201. *Wstęp [w:] Z. J. Winnicki, W Mińsku Litewskim, mieście dawnej Rzeczypospolitej, Wrocław 1999, s. 5-6.*
202. *Bronisław Piłsudski –zesłaniec i badacz kultur Dalekiego Wschodu, „Akcent – Literatura – Sztuka”, 1999: 3-4, s. 116-124.*
203. *Bronisława Piłsudskiego zesłania i wolności koleje, [w:] Idea Europy i Polska w XIX-XX wieku. Księga ofiarowana dr Adolfowi Juzwence, dyrektorowi Zakładu Narodowego im Ossolińskich z okazji 60-lecia urodzin, Wrocław 1999, s. 93-114.*
204. *„Kochany Wujaszku” – listy Bronisława Piłsudskiego do Stanisława Witkiewicza, „Literatura Ludowa”, 1999: 1, s. 55-65.*
205. *„Kochany Wujaszku...” – listy Bronisława Piłsudskiego do Stanisława Witkiewicza „Literatura Ludowa” 1999: nr 4/5, s. 113-122.*
206. *Dlaczego jemu?, „Literatura Ludowa”, 1999: 4-5, s. 3-10.*
207. *Statut Sekcji Ludoznawczej Towarzystwa Tatrzańskiego założonej przez Bronisława Piłsudskiego, „Literatura Ludowa”, 1999: 4-5, s. 123-128.*
208. *Historia jednego wiersza, „Literatura Ludowa”, 1999: 4-5, s.59-63.*
209. *Kochany Ojczy! Raz jeszcze pozwolono mi napisać do Ciebie...”, „Literatura Ludowa”, 1999: 4-5, s. 89-101-100.*

210. *Kolekcja fotograficzna Bronisława Piłsudskiego*, „Literatura Ludowa”, 1999: 4-5, s. 173-188.
211. *Bronisław Piłsudskij – issledowatiel Sachalina*, „Nowaja Polska”, 1999: 1, s. 84-87.
212. *Wacław Sieroszewski i jego trud o jakutskoj kulturie*, „Nowaja Polska”, 1999: 2, s. 72-80.
213. *Benedikt Dybowski – issledowatiel Bajkała i Kamczatki*, „Nowaja Polska”, 1999: 4, s. 86-90.
214. *„Biblioteka Zesłańca” Ojcu Świętemu Janowi Pawłowi II*, „Kwartalnik Zamojski”, 1999: 1-2, s. 158-181.
215. *Polskie spotkania z Jakucją – czerwiec’99*, „Biuletyn Stowarzyszenia Wspólnota Polska”, 1999: 8, s. 22-25.
216. *Wydarł wiele tajemnic syberyjskiej ziemi*, „Biuletyn Stowarzyszenia Wspólnota Polska”, 1999: 2, s. 45-48.
217. *Polskie spotkanie z Jakucją – czerwiec 1999*, „Biuletyn Stowarzyszenia Wspólnota Polska”, 1999: 8, s. 22-25.
218. *Staropolskie związki z podbojem i kolonizacją Syberii*, [w:] *IV Sympozjum popularnonaukowe dla nauczycieli szkół podstawowych i średnich na temat „Znaczenie edukacyjne losów polskich zesłańców syberyjskich na tle historii najnowszej. Zesłańcy w tworzeniu państwowości polskiej”*, Warszawa 1999, s. 7-29.
219. *Dziesięciolecie ruchu polonijnego w Rosji*, „Zesłaniec” 1999: 4, s. 37-49 (artykuł opublikowany pod pseudonimem Szymon Kraszewski).
220. *Geneza i dzieje polskiej diaspory w Rosji. Wkład Polaków do rozwoju nauki, kultury i gospodarki w Rosji*, „Zesłaniec” 1999:4, s. 50-62.
221. *Czy Wacław Sieroszewski jeszcze żyje?*, „Zesłaniec” 1999: 4, s. 192-193.

2000

222. *On ostawił swój ślad na kartach Sibiri*, „Nowaja Polska”, 2000: 1, s. 45-49.
223. *On Sibiri nie bojałsia*, „Nowaja Polska”, 2000: 5, s. 50-57.
224. *Edward Piekarskij i dielo jowo żizni*, „Nowaja Polska”, 2000: 6, s. 38-43.
225. *Ludi na fonie pejzażej. Adolf Januszkiewicz opisywajet Kazachstan*, „Nowaja Polska”, 2000: 7-8, s. 87-90.
226. *Istorija odnoj družby*, „Nowaja Polska”, 2000: 10, s. 45-48.
227. *Zakopane czci pamięć Bronisława Piłsudskiego, katorżnika i badacza kultur syberyjskich i Podhala*, „Sybirak”, 2000: 24, s. 106-108.
228. *Polaku sławnym w dalekiej Jakucji*, „Sybirak”, 2000: 24, s. 101-106.
229. *Zesłańcza podróż po kazachskich stepach*, „Biuletyn Stowarzyszenia Wspólnota Polska”, 2000: 2, s. 25-26.
230. *Rosja i Polska: historyczno-kulturowe kontakty (syberyjski fenomen). Międzynarodowa Konferencja Naukowa 24-25 czerwca 1999* [w:] „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, 2000: 2, s. 174-180.
231. *Polonia w Rosji: historia i dzień dzisiejszy. Konferencja Naukowa 21-23 listopada 1999*, [w:] „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, 2000: 2, s. 185-187.
232. *Od redakcji*, [w:] Zbigniew Wójcik, Józef Siemiradzki. *Przyrodnik i humanista, badacz Ameryki Południowej*, Warszawa 2000, s. 5-6.
233. *Recepcja badań Bronisława Piłsudskiego nad kulturą tubylczej ludności Sachalinu*, [w:] *Nauka polska na obczyźnie. Stan i perspektywy badawcze*, pod red. W. Hładkiewicza i M. Szczerbińskiego, Gorzów Wlkp. 2000, s. 104-116.

234. *Między etnografią a polityką. Bronisława Piłsudskiego związki z polską emigracją i jego działalność na rzecz odzyskania niepodległości*, [w:] *Idea niepodległości i suwerenności narodowej w działalności Polaków w kraju i na obczyźnie*, pod red. M. Szczerbińskiego, Gorzów Wlkp. 2000, s. 52-60.
235. *Niesłusznie zapomniany*, [w:] *Zesłaniec – Etnograf – Polityk. Bronisław Piłsudski*, pod red. A. Kuczyńskiego, Wrocław 2000, s. 5-10.
236. *Bronisława Zaleskiego opisanie kazachskich stepów*, [w:] *Polskie opisywanie świata. Od fascynacji egzotyką do badań antropologicznych*, Wrocław 2000, s. 110-120.
237. *Z Łomży przez Warszawę na Daleki Wschód*, „Studia Łomżyńskie”, 2000: 11, s. 125-131.
238. *Od redakcji*, [w:] Z. Wójcik, *Józef Siemiradzki. Podróżnik i humanista, badacz Ameryki Południowej*, Wrocław 2000, s. 5-6.
239. *Zakopane pamięta. Symboliczna mogiła Bronisława Piłsudskiego*, [w:] „Pamiętnik Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego”, 2000:9, s. 235-238.
240. *Zakopiański symbol pamięci o Bronisławie Piłsudskim*, „Zesłaniec” – Pismo Rady Naukowej Związku Sybiraków, 2000: 5, s. 47-61.
241. *Zesłańcza podróż po stepach kazachskich*, „Biuletyn Stowarzyszenia Wspólnota Polska”, 2000: 2, s. 25-27.
242. *Poniewolna kolonia Polaków. Z dr. Antonim Kuczyńskim redaktorem „Biblioteki Zesłańca” rozmawia Krystyna Tyszkowska*, „Odra”, 2000: 7-8, s. 133-134.
243. *Ewa Felińska, patronka Stowarzyszenia Kultury Polskiej na Wołyniu*, „Wspólnota Polska” – Biuletyn Stowarzyszenia, 2000, nr 11-12, s. 40-41.
244. *Poznanie Polaków na Syberii – dr Antoni Kuczyński – laureat „Przeglądu Wschodniego”*. Wywiad Alwidy Antoniny Bajor (Wilno-Litwa) z laureatem, „Atemeum Wileńskie”, 2000, nr 5, s. 47-58.
245. *Zakopiański symbol pamięci o Bronisławie Piłsudskim*, „Zesłaniec” 2000: 5, s. 47-62.
246. *W hołdzie Sybirakom*, „Zesłaniec” 2000: 5, s. 73-78.
247. *Święto polskie w Irkucku*, „Zesłaniec” 2000: 5, s. 78-81 (artykuł opublikowany pod pseudonimem Szymon Kraszewicki).
248. *Filmowa opowieść o ajnuskiej rodzinie B. Piłsudskiego – „Więzy krwi, które przetrwały sto lat”*. Reżyseria: Tomoko Fujiwara, Japonia 2000, „Zesłaniec” 2000: 5, s. 91-93.

2001

249. *Bronisław Piłsudski's Photographic Collection from Sakhalin in the Museum of Ethnology in Vienna*, [w:] *Bronisław Piłsudski and Futabatei Shimei – an Excellent Charter in the History of Polish-Japanese Relations, Materials of the Third International Conference on Bronisław Piłsudski and his Scholarly Heritage. Kraków – Zakopane 29/8 – 7/9 1999*. Edited by A. F. Majewicz and T. Wicherkiewicz, Poznań 2001, s. 421-426.
250. *Bronisław Piłsudski in Research and Political Activity for the National Cause. An Appreciation*, [w:] *Bronisław Piłsudski and Futabatei Shimei – an Excellent Charter in the History of Polish-Japanese Relations, Materials of the Third International Conference on Bronisław Piłsudski and his Scholarly Heritage. Kraków – Zakopane 29/8 – 7/9 1999*. Edited by A. F. Majewicz and T. Wicherkiewicz, Poznań 2001, s. 427-434.
251. *O kontaktach naukowych polskiego etnologa Stanisława Poniatowskiego z badaczem Dalekiego Wschodu Włodzimierzem Arseniewem*, [w:] *Polska a*

- Syberia. Spotkanie dwóch światów. Materiały z konferencji naukowej Łódź, 1-2 marca 2001 r.*, Łódź 2001, s. 101-123.
252. *Bliżej Jakucji*, [w:] *Z kraju nad Leną. Związki polsko-jakuckie dawnej i dziś*, pod red. naukową A. Kuczyńskiego, Wrocław 2001, s. 5-6.
253. *Między Jakucją a Polską – przestrzeń i pamięć*, [w:] *Z kraju nad Leną. Związki polsko-jakuckie dawnej i dziś*, pod red. naukową A. Kuczyńskiego, Wrocław 2001, s. 101-122.
254. „*Chciałem się pana zapytać, czy Waclaw Sieroszewski żyje jeszcze*”, [w:] *Z kraju nad Leną. Związki polsko-jakuckie dawnej i dziś*, pod red. naukową A. Kuczyńskiego, Wrocław 2001, s. 151-158.
255. *Heritage, Dominantes, Myths in Polish-Yakut Relations*, [w:] *Z kraju nad Leną. Związki polsko-jakuckie dawnej i dziś*, pod red. naukową A. Kuczyńskiego, Wrocław 2001, s. 237-242.
256. *Od redakcji*, [w:] M. Paradowska, *Krzysztof Arciszewski. Admirant wojsk holenderskich w Brazylii*, Wrocław 2001, s. 5-6.
257. *Bronisław Piłsudski na znaczku pocztowym*, [w:] „Pamiętnik Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego”, 2001:10, s. 299-300.
258. *III Międzynarodowa konferencja poświęcona Bronisławowi Piłsudskiemu i Jego dziedzictwu naukowemu*, „Niepodległość i Pamięć”, 2001: 1, s. 183-200.
259. *Zakopane uczciło pamięć Bronisława Piłsudskiego*, „Niepodległość i Pamięć”, 2001: 1, s. 201-216.
260. „*Bronisław Piłsudski (1866-1918). Człowiek – Uczony – Patriot*”. *Symposium: 20-21 października 2000 r. w Zakopanem*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, 2001: 2, s. 217-226.
261. *Razgovor katorżnika s carem Mikołajem II*, „Nowaja Polska”, 2001: 3, s. 57-62.
262. *Poliakie, kotoryj Sibir opisał i s Pugaczewym wojewał*, „Nowaja Polska”, 2001: 4, s. 63-65.
263. *Poliaki w istorii Sibirii i zapiski Adama Kamienskogo Dłużika*, „Nowaja Polska”, 2001: 5, s. 66-69.
264. *Kazachstan głazami Bronisława Zalesskogo*, „Nowaja Polska”, 2001: 6, s. 50-53.
265. *Symboliczna mogiła Bronisława Piłsudskiego w Zakopanem*, „Przeszłość i Pamięć. Biuletyn Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa”, 2001: 1/2, s. 65-70.
266. *Adolfa Januszkiewicza droga przez stepy Kazachstanu*, „Zesłaniec”, 2001: 6, s. 31-48.
267. *Jakucja bliżej Polski*, „Zesłaniec”, 2001: 6, s. 11-119.
268. *Bronisław Piłsudski (1866-1918). Człowiek – Uczony – Patriot*. *Symposium 20-21 października 2000 r. w Zakopanem*, „Rota”, 2001: 1-2, s. 133-135.
269. *Japoński film o Bronisławie Piłsudskim*, „Rota”, 2001: 3, s. 97.
270. *Wystawa dorobku naukowego B. Piłsudskiego*, „Rota”, 2001: 3, s. 98.
271. *Czy będzie znaczek pocztowy z Bronisławem Piłsudskim*, „Historyczno-Badawczy Biuletyn Filatelistyczny”, 2001: 1-2, s. 59-61.
272. *Zakopiańskie uroczystości ku czci Bronisława Piłsudskiego*, „Piłsudczyk”, 2001: 11-12, s. 41-43.
273. *Bronisław Piłsudski (1866-1918). Człowiek – Uczony – Patriot*, „Wrocławska Gazeta Polska”, 2001: 1, s. 6.
274. *Nowe informacje o Bronisławie Piłsudskim (1866-1918)*, „Wrocławska Gazeta Polska”, 2001: 5, s. 5.

275. *Polaku sławnym w dalekiej Jakucji*, „Biuletyn Stowarzyszenia Wspólnota Polska”, 2001: 2, s. 22-25.
276. „*Zesłaniec*” o *zesańcach*, „Biuletyn Stowarzyszenia Wspólnota Polska”, 2001: 2, s. 48.
277. *Z zesańczej wędrówki po kazachskich stepach*, „Biuletyn Stowarzyszenia Wspólnota Polska”, 2001: 6, s. 46-47.
278. *Kościół katolicki za Uralem*, „Biuletyn Stowarzyszenia Wspólnota Polska”, 2001: 9, s. 46-48.
279. *Polskie opisywanie świata*, „Biuletyn Stowarzyszenia Wspólnota Polska”, 2001: 11, s. 46.
280. *Na duszpasterskim szlaku*, „Biuletyn Stowarzyszenia Wspólnota Polska”, 2001: 11, s. 46-47.
281. *Adolfa Januszkiewicza droga przez stepy Kazachstanu*, „Zesłaniec” 2001: 6, s. 31-48.
282. *Opieka Sybiraków nad symboliczną mogiłą Bronisława Piłsudskiego*, „Zesłaniec” 2001: 6, s. 127-129 (artykuł opublikowany pod pseudonimem Bronisław Przesmycki)

2002

283. *Perygrynacje Ignacego Domeyki po kulturze Indian chilijskich* (współautor Z. Wójcik) [w:] *Ignacy Domeyko. Referaty i materiały z Międzynarodowej Konferencji w 200-lecie urodzin, Brześć – Lida, 4-7. 10.2002 r., Brześć – Lublin 2002*, s. 61-67.
284. *Wspomnienia księdza Mikołaja Kulaszyńskiego z Tunki na nowo odczytane*, [w:] *Kościół katolicki na Syberii. Historia – Współczesność – Przyszłość*, pod red. naukową A. Kuczyńskiego, Wrocław 2002, s. 103-123..
285. *Staropolskie sjużety w historii Kamczatki*, „Nowaja Polska”, 2002: 6, s. 61-65.
286. *Stary Tomsk w litografiach i rysunkach*, „Nowaja Polska”, 2002: 10, s. 68-71.
287. *Słowo wstępne*, [w:] F. Trusiewicz, *Duszohubka*, Wrocław 2002, s. 5-6.
288. *Od redakcji*, [w:] S. Chmielewski, *Zapiski niebohaterskich przeżyć. Z. Chmielewski, W sowieckiej niewoli*, seria „Biblioteka Zesłańca”, Wrocław 2002, s. 5-6.
289. *Kościół katolicki na Syberii. Historia – Współczesność – Przyszłość. Konferencja naukowa 26-28 czerwca 2001*, „Zesłaniec”, 2002: 7, s. 92-97.
290. *Gdy nastął kres życia. Nowe materiały dotyczące śmierci Bronisława Piłsudskiego*, „Lud”, 2002: 86, s. 259-276.
291. *Kościół katolicki na Syberii*, „Rota”, 2002: 1-2, s. 75-76.
292. *Pamięć o Bronisławie Piłsudskim w znaczku pocztowy przyodziana*, „Zesłaniec”, 2002: 9, s. 118-123.
293. *Spotkanie u medyków*, „Zesłaniec” 2002: 7, s. 103 ((syg. podpisem K.Sz.).
294. *Chciałem się Pana zapytać...?*, „Zesłaniec”, 2002: 8, s. 33-43.
295. *Pamięć o Bronisławie Piłsudskim w znaczku pocztowy przyodziana*, „Zesłaniec” 2002: 9, s. 118-123.
296. *Tragizm historii, a polskie obrazy Tomska*, „Zesłaniec”, 2002: 10, s. 3 –10.
297. *W Tomsku, ale nie na zesłaniu*, „Zesłaniec”, 2002 : 10, s. 114 -120.

2003

298. *Sochranit pamiat o Józefie Kowalewskim*, „Nowaja Polska”, 2003: 2, s. 60-63.
299. *Stary Tomsk w litografiach i rysunkach przedstawiony*, „Zesłaniec” – Pismo Rady Naukowej Związku Sybiraków, 2003: 11, s. 47-58.

300. *Moralny wymiar starań Bronisława Piłsudskiego o ochronę języka i kultury Ajnów*, „Przegląd Wschodni”, 2003: 31, s. 685-720
301. *Polskije swiedenija o Buriatach*, „Nowaja Polska”, 2003: 10, s. 65-66.
302. *Książ Paweł Sapieha i ego zapiski*, „Nowaja Polska”, 2003: 12, s. 67-68.
303. *„Do zobaczenia w XX wieku”. Początek drogi Bronisława Piłsudskiego ku nauce i recepcja dorobku*, [w:] *Bronisław Piłsudski (1866-1918). Człowiek – Uczony – Patriotą*, Zakopane 2003, s. 45-76.
304. *Pamięć o polskich zesłańcach i badaczach ziemi jakuckiej*, „Rota”, 2003:3/4, s. 28-31.
305. *Stary Tomsk w litografiach i rysunkach przedstawiony*, „Zesłaniec”, 2010: 11, s. 47-58.
306. *III Zjazd Kongresu Polaków w Rosji*, „Zesłaniec” 2003: 11, s. 97-106 (artykuł opublikowany pod pseudonimem Bronisław Przesmycki),

2004

307. *Konferencja rosyjskich i polskich historyków*, „Zesłaniec”, 2004:15, s. 115-116.
308. *Laureaci nagród „Przeglądu Wschodniego za rok 2002*, „Zesłaniec”, 2004:15, s. 116-117.
309. *Staż naukowy doktor Renaty Oplakańskiej z Państwowego Uniwersytetu w Abakanie*, „Zesłaniec”, 2004: 15, s. 117-120.
310. *Tablica pamiątkowa poświęcona Bronisławowi Piłsudskiemu*, „Zesłaniec” 2004: 16, s. 67-88.
311. *Jeszcze o narymskiej zsyłce*, „Zesłaniec”, 2004: 15, s. 121-125.
312. *Tomskie impresje Pawła Sapiehy*, „Zesłaniec”, 2004: 18, s. 21-28.
313. *Monety z wizerunkiem Aleksandra Czekanowskiego*. „Zesłaniec” 2004: 18. S. 109-110.
314. *75 lat Związku Sybiraków, 15 lat po reaktywowaniu*, „Komunikat Zarządu Głównego Związku Sybiraków”, 2004: 1/68, s. 38-47.
315. *Polskaja premija – Władysławu Łątyzewu*, „Nowaja Polska”, 2004: 2, s. 66.
316. *Tablica pamiątkowa poświęcona Bronisławowi Piłsudskiemu*, „Zesłaniec”, 2004: 16, s 67-88.
317. *Obowiązek pamięci! 75-letnia historia Związku Sybiraków*, „Wspólnota Polska”, 2004: 1, s. 30-32.
318. *Związek Sybiraków liczy 75 lat*, „Niepodległość i Pamięć”, 2004: 1, s. 195-212.
319. *Tablica memoratywna Bronisława Piłsudskiego (Kraków 3 listopada 2003 rok)*, „Niepodległość i Pamięć”, 2004: 1, s. 317-328.
320. *„Zwróć go przygnębionemu nieszczęściem Ojcu...”, czyli o staraniach o łagodniejszy wymiar kary dla Bronisława Piłsudskiego*, [w:] *Wokół historii i polityki. Studia z dziejów XIX i XX wieku dedykowane Profesorowi Wojciechowi Wrzesińskiemu w siedemdziesiątą rocznicę urodzin*, pod red. S. Ciesielskiego, T. Kulak, K. Ruchniewiczza i J. Tyszkiewiczza, Toruń 2004, s. 437-448.
321. *Stary Tomsk w litografiach powstańca styczniowego*, „Wspólnota Polska”, 2004: 6, s. 36-38.
322. *Polskie monety z wizerunkiem badacza Jakucji Aleksandra Czekanowskiego*, „Nasza Rota. Kwartalnik dla Środowisk Polskich i Polonijnych w Świecie”, 2004: 4, s. 27-28.
323. *Wyprawa do Mongolii szlakiem Benedykta Polaka. Czerwiec – wrzesień 2004*. „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, 2004: 3-4, s. 299-303.

324. Nagroda „Przeglądu Wschodniego” dla Władysława Łatyszewa, założyciela Instytutu Dziedzictwa Bronisława Piłsudskiego w Južno Sachalińsku. „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, 2004: 3-4, s. 305-308.
325. Góra Bronisława Piłsudskiego na Sachalinie, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, 2004: 3-4, s. 308-310.
326. Pamięć ofiarowana Bronisławowi Piłsudskiemu (1866-1918), „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, 2004: 3-4, s. 310-318.
327. Dziedzictwo naukowe Bronisława Piłsudskiego i znaki pamięci o nim, „Wrocławskie Studia Wschodnie”, 2004: 8, s. 181-232.
328. Odradzanie się polskiej diaspory w Tomsku. Tradycja a współczesność [w:] *Kultura i świadomość etniczna Polaków na Wschodzie. Tradycja i współczesność*, pod red. naukową A. Kuczyńskiego i M. Michalskiej, Wrocław 2004, s. 43-62.
329. Wstęp (współautor M. Michalska), [w:] *Kultura i świadomość etniczna Polaków na Wschodzie. Tradycja i współczesność*, pod red. naukową A. Kuczyńskiego i M. Michalskiej, Wrocław 2004, s. 7-8.
330. Władysław Łatyszew z Instytutu Dziedzictwa Bronisława Piłsudskiego w Južno Sachalińsku laureatem nagrody „Przeglądu Wschodniego” za rok 2002, „Lud”, 2004: 88, s. 293-300.
331. Odświeżenie tablicy pamiątkowej Bronisława Piłsudskiego. Kraków 3 listopada 2003, „Lud”, 2004: 88, s. 383-386.
332. Aleksandr Czekanowski na polskich monetach, „Nowaja Polska” 2005: 2.
333. Polskie monety z wizerunkiem badacza Jakucji Aleksandra Czekanowskiego, „Rota”, 2004: 4.
334. Monety z wizerunkiem Aleksandra Czekanowskiego, „Zesłaniec”, 2004: 18.
335. Rodowód Związku Sybiraków. Referat wygłoszony z okazji jubileuszu 75-lecia Związku, [w:] *75 lat Związku Sybiraków. Wydanie jubileuszowe opracowane przez członków Związku Sybiraków Oddział we Wrocławiu*, pod red. Z. Helwing, Wrocław 2004, s. 89-95.
336. Nowy portret Bronisława Piłsudskiego, „Pamiętnik Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego”, 2004: 13, s. 251-253

2005

337. Dwie monety polskie z wizerunkiem Aleksandra Czekanowskiego, zesańca i badacza Syberii, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, 2005: 1, s. 274-276.
338. Pejzaży i liudi. Kazachstan w trudach Adolfa Januszkiewicza, „Nowaja Polska” 2005: 7-8, s. 100-103.
339. I pozostanie w pamięci ludu Podhala, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska Lublin – Polonia”, 2005: LX, s. 361-370.
340. Czteryście lat razem. Szkice z dziejów Polaków w Tomsku, [w:] *Studia politologiczne i historyczne. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Bronisławowi Pasierbowi*, red. nauk. Cz. Osękowski, J. Macała, Zielona Góra 2005, s. 225-242.
341. Marian Falski – wpisany w historię, „Nasza Rota”. Kwartalnik dla środowisk polskich i polonijnych w świecie, 2005, nr 3-4, s. 18-24.
342. Staż naukowy dr Natalii Ejlbart z Zabajkałsskiego Uniwersytetu Pedagogicznego w Czycie, „Złaniec” 2005: 21, s. 94-96.
343. Nowy portret Bronisława Piłsudskiego, „Zesłaniec” 2005: 21, s.95-96
344. Syberia potrzebuje pomocy, „Zesłaniec” 2005:21, s. 114-115 (artykuł opublikowany pod pseudonimem Bronisław Przesmycki.

345. *Założenia programowe konferencji międzynarodowej na temat: „Polacy w nauce, administracji i gospodarce na Syberii XIX-początek XX wieku”, „Zesłaniec” 2005: 22, s. 133-134*

2006

346. *Śladami autora „Elementarza”. Wpisany w historię małej wsi, „Monitor Wielkopolski”, 2006, nr 2, s.7.*
347. *Marian Falski wpisany w historię Kuźnicy Grabowskiej, „Przegląd Wielkopolski”, 2006, nr 1, s. 16-20.*
348. *Życie i dzieło prof. Mariana Falskiego”. Konferencja naukowa w Kuźnicy Grabowskiej, „Rocznik Kaliski”, 2006, t. 32, s. 295-301.*
349. *Monety z wizerunkiem Aleksandra Czekanowskiego zesłańca i badacza Syberii, „Wspólnota Polska”, 2006, nr 2, s.32-33.*
350. *Polscy badacze Syberii na portretach jakuckiej malarki „Przegląd Uniwersytecki”, Pismo informacyjne Uniwersytetu Wrocławskiego”, 2006, nr 7-8, s. 9-10 (pod pseudonimem Bronisław Przesmycki).*
351. *O polskim dziedzictwie na Syberii, „Przegląd Uniwersytecki”. Pismo informacyjne Uniwersytetu Wrocławskiego. 2006, nr 12, s. 17-19 (pod pseudonimem Bronisław Przesmycki).*
352. *Instytut Dziedzictwa Bronisława Piłsudskiego otrzymał dyplom gubernatora Sachalinu, „Zesłaniec”, 2006: 27, s. 99-102.*
353. *Polscy badacze Syberii na portretach jakuckiej malarki, „Zesłaniec” 2006: 27, s.111-113.*
354. *Syberia a Polska, „Zesłaniec” 2006: 28, s. 104.*

2007

355. *Wystawa „Azja Środkowa w obiektywie L.Barszczewskiego, „Zesłaniec” 2007: 29, s.110-111. (artykuł opublikowany pod pseudonimem Bronisław Przesmycki).*
356. *Studium Europy Wschodniej, „Zesłaniec”, 2007: 29, s. 113. (artykuł opublikowany pod pseudonimem Bronisław Przesmycki).*
357. *Gdzie step szeroki. Z dziejów związków polsko-kazachskich, część I „Zesłaniec”, 2007: 30, s.37-84.*
358. *Repatrianci w Niepołomicach, „Zesłaniec”, 2007: 30, s. 242-243 (artykuł opublikowany pod pseudonimem Antoni Horodelski).*
359. *O deportacji Polaków, „Zesłaniec” 2007: 30, s. 244-246.*
360. *Gdzie step szeroki. Z dziejów związków polsko-kazachskich, cz. II, „Zesłaniec” 2007: 31, s. 33-70.*
361. *Wspólnota ludzkich losów, dzieje Polaków w Tomsku i na Syberii Zachodniej, „Wspólnota Polska”, nr 4/2007, s. 9-11.*
362. *Polscy lekarze na Syberii od XVIII do XX wieku, „Wspólnota Polska” nr 6/2007, s. 32-33.*
363. *Polskie dziedzictwo-cywilizacyjne na Syberii XIX – początek XX wieku oraz jego współczesna recepcja w Polsce i Rosji, [w:] Polacy w nauce, gospodarce i administracji na Syberii w XIX i na początku XX wieku, pod red. nauk. A. Kuczyńskiego, Wrocław 2007, s. 685-714.*

2008

364. *Polacy w Tomsku. Szkice z przeszłości i współczesność, [w:] Polacy w nauce i kulturze Tomska oraz Zachodniej Syberii, pod red. A. Kuczyńskiego i M. Marczyka, Wrocław 2008, s.9-56.*

365. „Zesłaniec” i jego tematyka w roku 2007, „Komunikat” Zarządu Głównego Związku Sybiraków nr 1/93: 2008, s. 66-68.
366. *Działalność zawodowa i społeczna lekarzy polskich w Kazachstanie w XIX i na początku XX wieku*, [w:] *Lekarze Polscy na Syberii od XVIII do XX wieku*, red. J. Supady, Łódź 2008, s. 188-198.
367. *By pamięć trwała – monety z wizerunkiem Bronisława Piłsudskiego (1866-1918)*, „Rota” 2008, nr 1, s. 36-41.
368. *Wstęp*, [w:] B. Zaleski, *Wspomnienia z Uralu i stepów kazachskich*. Wybrał, przedmową i komentarzem opatrzył A. Zieliński, Wrocław 2008, s. 5-6.
369. 325. *Komentarz edytorski*, [w:] Z. Węglowski, *Wspomnienia o podróży Aleksandra Czekanowskiego na rzece Olenek w 1875 roku, z rękopisu Zakładu Naukowego im. Ossolińskich* Warszawa-Wrocław 2008. (Współautor Komentarza edytorskiego Z. Wójcik), s. 5-17.
370. *Polscy podróżnicy i badacze: Bronisław Piłsudski (1866-1918)*. Folder Narodowego Banku Polskiego, Warszawa 2008.
371. *Gdzie step szeroki – z dziejów związków polsko-kazachskich*, część III, „Zesłaniec” 2008: 33, s. 33-54.
372. *Polacy w kulturze Tomska i Zachodniej Syberii*, „Zesłaniec” 2008: 33, s.101-110.
373. *Polacy w guberni archangielskiej. Konferencja naukowa – Pułtusk 5-8 grudnia 2007*, „Zesłaniec”, 2008: 35, s. 101-103.

2009

374. *Jeszcze jeden znak pamięci o Bronisławie Piłsudskim (1866-1918)*, [w:] „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki, 2009, nr 1, s. 225-228.
375. *Bronisław Piłsudski na monetach Narodowego Banku Polskiego*, „Zesłaniec” 2009: 38, s.100-105.
376. *Bronisław Piłsudski (1866-1918) na monetach Narodowego Banku Polskiego*, „Rodacy” – Pismo Kongresu Polaków w Rosji (Abakan),2009, nr 2, s.22-23. (Przedruk z „Zesłańca” – 2009: 38).
377. *Monety sybirackie*, „Zesłaniec” 2009: 38, s.105-107.
378. *Dwie rocznice (1928-1939) – (1988-2008). Dwa jubileusze Związku Sybiraków*, „Zesłaniec” 2009: 39, s. 3-54.
379. *Bronisław Piłsudski – daleki i bliski*, „Wspólnota Polska” - Pismo poświęcone Polonii i Polakom za granicą (Warszawa), 2009, nr 2, s. 38-40.
380. *Polskie opisy enklaw kazachskiej kultury*, [w:] *Krajobrazy przeszłości. Księga ofiarowana doktorowi Adolfowi Juzwence w siedemdziesiątą rocznicę urodzin*, pod red. Mariusza Dworsatscha, Wrocław 2009, s. 89-109.
381. *Od redakcji*, [w:] W. Krawczyński, *Przez tundrę i tajgę po sowieckich łągach*, Wrocław 2009, s. 5-8. To samo w drugim wydaniu tej książki w roku 2010.

2010

382. *Ziemia obca. Oswajana*. Wywiad Doroty Niedźwieckiej z A. Kuczyńskim, „Dolnośląska Solidarność”, nr 1/2010, s. 16.

2011

383. *W kręgu przyrodniczo-etnograficznych relacji o Jakucji w pamiętniku Zygmunta Węglowskiego* (współautor Z. Wójcik), [w:] *Wacław Sieroszewski*.

Zesłaniec – etnograf – literat – polityk, pod red. naukową A. Kuczyńskiego i M. Marczyka Wrocław 2011 s. 335-354.

384. *Pieśni za dwa funty chleba – czyli opowieść o Aleksandrze Zatajewiczu, badaczu kazachskiego folkloru*, [w:] *Polska leży na Zachodzie. Studia z dziejów Polski i Europy dedykowane Pani Profesor Teresie Kulak*, pod red. W. Wrzesińskiego, M. Masnyka, K. Kawalca, Toruń 2011, s. 421-431.
385. *Stan i potrzeby współpracy polsko-rosyjskiej w zakresie badań naukowych Polaków na Syberii*, „Rodacy. Pismo Kongresu Polaków w Rosji, nr 4/2011, s. 6-8.
386. *Laudacja Zbigniewa J. Wójcika Laureata Nagrody Specjalnej Przeglądu Wschodniego 2008*, „Przegląd Wschodni”, 2011, t. XI, zeszyt 5 (44), s. 680-686
387. *Pociągi jechały na Wschód*, „Dolnośląska Solidarność”, nr 2/2011, s. 10.
388. *Symbolika pamięci*, „Zesłaniec” 2011: 46, s.79-82 (pod pseudonimem Bronisław Przesmycki).
389. *Benedykt Dybowski i Syberia*, „Zesłaniec” 2011: 46, s.112 (pod pseudonimem Bronisław Przesmycki).

2012

390. *W towarowym wagonie na Sybir*, „Dolnośląska Solidarność” nr 2/2012, s. 12
391. *Biograficzne spojrzenie na życie Bronisława Piłsudskiego oraz jego badania etnograficzne na Sachalinie*, „Wrocławskie Studia Wschodnie”, t. 16: 2012, s. 25-41.
392. *Zmarł nagle – wspomnienie o Krzysztofie Walczaku*, „Zesłaniec” 2012: 50, s. 90.

2013

393. *Trudne lata Kościoła w Kazachstanie*, [w:] *Zawstydzona Mądrość. Prace ofiarowane Ojcu Profesorowi Franciszkowi Rosińskiemu OFM*, Redakcja M. Łoboz, A. T. Brzyski OFM, Wrocław 2013, s. 305-318.
394. *Wstęp*, [w:] J. Kamocki, *Egzotyczne podróże etnografa. Azjatyckie wędrówki i poszukiwania polskich zesłańców w ZSRR*, Krzeszowice 2013, s. 5-8.
395. *Razem czy oddzielnie? Polsko-rosyjska współpraca w zakresie badań dziejów Polaków na Syberii. Tradycja i współczesność*, [w:] *Sybir. Wysiedlenia – losy - świadectwa*, red. naukowa: J. Ławski, S. Trzeciakowska, Ł. Zabielski, Białystok 2013, s. 79-94.
396. *Sergiusz Leończyk laureatem nagrody Zygmunta Glogera*, „Zesłaniec”: 2013, s. 86-90.
397. *O znacnym Jubilacie słów kilka*, „Zesłaniec” 2013: 55, s.95-96.

2014

398. *Stepy Kazachstanu w listach i poezji Gustawa Zielińskiego*, [w:] *Uniwersitati serviens. Księga ku czci Księdza Profesora Stanisława Wilka SDB*, red. Ks. K. J. Walkusz, M. Krupa, Lublin 1914, s. 778-787.
399. *Z pobytu w Berezowie. Ewa Felińska – powieściopisarka, pamiętnikarka. Na zesłaniu 1839-1841*, „Wołanie z Wołynia”, nr 3 (118), 2014, s. 25-28.
400. *Syberyjski szlak Ojca Albina Janochy*, „Zesłaniec”, 2014:61, s. 55-64.
401. *O pierwszych polskich spotkaniach z Kazachstanem*, [w:] *Wokół spraw trudnych bolesnych i zapomnianych*, pod red. E. Krawczyk, L. Ladoruckiej, W. Marciniaka, B. Szubtarskiej i J. Żelazko, Łódź 2014, s. 641-664

2015

402. Bronisław Piłsudski (1866-1918) zesłaniec i badacz kultury ludów Dalekiego Wschodu, „Niepodległość i pamięć”, 2015, nr 2, s.7-92.
403. Karol Lubicz Chojecki – konfederat barski na zesłaniu, „Zesłaniec”. 2015, nr 64, s. 37-46 (współautor Z. Wójcik).

2016

404. „Zlituj się zlituj nad ludem swym...”, [w:] *Inspiracje Feliksa Mostowicza*. Praca zbiorowa pod red. J.Gmitruka, T. Skoczka i J. Załęczy, Warszawa 2016, s. 121-127

IV. Recenzje

1966

1. *Istoriko etnograficzeskij atlas Sibiri*, pod red. M. G. Lewina i I. Potapowa, Moskwa-Leningrad 1961, [w:] „Lud” 1966: 50, s. 354-356
2. Z.P. Sokołowa, *Zamietki ob. Ewienkach bassiejna Koti*, „Sibirskij etnograficzeskij sbornik”, nr 4, s.165-175. Seria „Trudy Instituta Etnografii im. Mikłucho-Makłaja”, Nowaja Seria, t.LXXVIII, Moskwa 1962, [w:] „Lud” 1966:50, s. 353-354.
3. M.O. Koswien, *Etnograficzeskije rezultaty Wielikoj Siewiernoj Ekspedicii 1733-1743*, „Sibirskij etnograficzeskij sbornik, 3, s.167-212, Seria „Trudy Instituta Etnografii im. Mikłucho-Makłaja, Nowaja Serja, t.LXIV, Moskwa-Leningrad 1961, [w:] „Lud” 1966:50, s. 352.
4. L.Paszkowski, *Polacy w Australii i Oceanii 1790-1940*. Z przedmową J. Zubrzyckiego, Londyn 1962, [w:] „Przegląd Geograficzny”, 1966:38, z.2, s. 290-292.

1967

5. K. Wolski, *Pakistan*, Warszawa 1965, [w:] „Czasopismo Geograficzne”, 1967:38, z. 3, s. 338
6. W. Skuratowicz, *Sudan*, Warszawa 1965, [w:] „Czasopismo Geograficzne”, 1967: 38, z. 3, s. 337-338.
7. S. Kałużyński, *Mongolia*, Warszawa 1965, [w:] „Czasopismo Geograficzne” 1967: 38, z. 3, s. 338-339.
8. Winkiewicz, *B.T. Dybowski – osnovnyje etapy żizni i diejatelnosti*, Irkuck 1961, [w:] „Lud” 1967: 51, s. 193-195.
9. *A.L. Czekanowski – Sbornik nieopublikowanych materiałow A. L. Czekanowskiego. Statii o jego naucznoj rabotie*, pod red. S.W. Obrucziewa, Irkuck 1962, [w:] „Lud”, 1967: 51, s. 195-197
10. I.S. Wdowin, *Oczerki istorii i etnografii Czuczej*, Moskwa – Leningrad 1965, [w:] „Lud”, 1967: 51, s. 332-335.
11. I.D. Czerskij, *Nieopublikowannyje statii, pisma i dniwniki. Statii o I,D. Czerskom i A.D. Czerskom*, pod red. S.W. Obruczewia, Irkuck 1956, [w:] „Lud”, 1967: 51, cz. 2, s. 618-619.

1968

12. W.G. Larkin, *Oroczi – Istoriko-etnograficzeskij oczerk s srediny XIX w. Do naszych dniej*, Moskwa 1964, [w:] „Etnografia Polska”, 1968:12, s. 562-566.
13. S.P. Kraszeninnikow w Sibiri. *Nieopublikowannyje materiały*. Podgotowka teksta i wstunpaja statija prof. N.D. Stiepanowa, Moskwa – Leningrad 1966, [w:] „Lud”, 1968: 52, s. 331-332.

1969

14. Cz. N. Taksami, *Niwchi. Sowriemiennoje chozjajstwo, kultura i byt*, Leningrad 1967, [w:] „Etnografia Polska”, 1969: 13, s. 390-395.
15. A.F. Jefimow, N.I. Bielow, O.N. Mieduszewskaja, *Atlas geograficznych otkritij w Sibiri i w siewiero-zapadnoj Amerykie XVII-XVIII w*, pod red. I. Swiedieniem członka korespondenta Akademii Nauk ZSRR W.W. Jefimowa, Moskwa 1964, [w:] „Etnografia Polska”, 1969:13, s. 305-309.

1971

16. G.O. Nasse, *The italoalbanien Villagos of Southen Italy*, Forciga Field Research Program Sponsorod by Office of Naval Roscarch, Vaschington 1964, [w:] „Etnografia Polska”, 1971: 14, z. 2, s. 325-328.

1972

17. *Nowaja żizń narodow siewiera*. Praca zbiorowa pod red. M.I. Wasiliewa, I. S. Gurwicza, I.B. Sinczenki, Moskwa 1967, [w:] „Lud”, 1972: 56.
18. *Ogólnopolska konferencja muzeów i parków etnograficznych w Opolu*, [w:] „Lud”, 1972: 56, s. 363-364.

1973

19. L.A. Fajnberg, *Obszczestwiennyj stroj Eskimosow i Aleutow. Od materinskogo roda k sosedskoj obszczinie*, Moskwa 1964, [w:] „Etnografia Polska”, 1973, 17, z. 1.
20. L.W. Chomicz, *Nieńcy – Istoriko-etnograficzskie oczerki*, Moskwa – Leningrad 1966, [w:] „Etnografia Polska”, 1973: 17, z. 1.
21. K. Wypych, *W cieniu Fe. Śladami Stanisława Kubarego*, Wrocław 1969, [w:] „Etnografia Polska”, 1973: 17, z. 1.
22. *Budownictwo ludowe Opolszczyzny* – autor E. Gil, Kraków 1970, [w:] „Etnografia Polska”, 1973: 17, z. 1.
23. *Muzeum Wsi Opolskiej*, Kraków 1959, [w:] „Etnografia Polska”, 1973: 14, z. 1.
24. *Spichlerze Opolszczyzny*, tekst E. Gil, Kraków 1967, [w:] „Etnografia Polska”, 1973: 17, z. 1.
25. *Wiatraki i młyny wodne Opolszczyzny*, tekst M. Kurek, Kraków 1969, [w:] „Etnografia Polska”, 1969: 17, z. 1.

1976

26. M. Paradowska, *Polskie relacje o Iraku w wieku XIX jako źródło etnograficzne*, Poznań 1973, [w:] „Etnologia Polona”, 1976: 2.

1977

27. R. Karaś, *Szukam raj*, Warszawa 1975, [w:] „Przegląd Geograficzny”, 1977: 3, s. 337-338.

1978

28. W. Armon, *Polscy badacze kultury Jakutów*, „Monografie z dziejów nauki i techniki” t. 17, Wrocław 1977, [w:] „Przegląd Polonijny”, 1978: 4.

1979

29. W. Armon, *Polscy badacze kultury Jakutów*, „Monografie z dziejów nauki i techniki” t. 17, Wrocław 1977, [w:] „Lud”, 1979: 64, oraz odpowiedź na recenzję dr W. Armonowi, „Lud”, 1979: 64.

1982

30. „*Rocznik Polonijny*” 1/1980, [w:] „Etnografia Polska”, 1982: 27.
 31. *Kalendarz Śląski na rok 1981*, [w:] „Rocznik Polonijny”, 1982: 3.
 32. R. Wachowicz, *Polskie korzenie. Opowieść o życiu polskich emigrantów w Brazylii*, Warszawa 1980. [w:] „Kultura i Społeczeństwo”, 1982: 3-4, s. 277-280.

1983

33. S. Kirkor, *Polacy w niewoli angielskiej w latach 1803-1814*, Kraków 1981, [w:] „Rocznik Polonijny”, 1983: 3.

1984

34. A. Trepka, *Benedykt Dybowski*, Katowice 1979, [w:] „Przegląd Polonijny” 1984, s. 4, s. 136-139.

1985

35. J. Pertek, *Polacy na morzach i oceanach świata*, t. I, do roku 1795, Poznań 1981, [w:] „Lud”, 1985: 69.

1987

36. *Hungern fur Hitler. Erinnerungen polnischer Zwangsarbeiter im Deutschen Reich 1940-1945*. Herausgegeben von Christoph U.Schmick-Gustavus, Bremen 1984, [w:] „Lud” 1987: 71, s.350-352 (współautor T. Falkowska).
 37. H. Bogdański *Dziennik podróży z lat 1826 i 1827*. Przygotowali do druku, wstępem i przypisami opatrzyli: J. Długosz i J.A. Kosiński, Kraków 1980, [w:] „Lud”, 1987: 71, s. 352-355.
 38. Z. Starorypiński, K. Borowski, *Między Kamieńcem a Archangielskiem. Dwa pamiętniki powstańców z 1863 roku*. Opracował S. Kieniewicz, Warszawa 1986, [w:] „Lud” 1987, 71, s. 355-358.
 39. T.A. Dzwonkowski, *Pamiętniki czyli pamiątka po ojcu dla Józefy z Dzwonkowskich Komornickiej*. Wydali z rękopisu S. i T. Komornicy. Wstęp S. Komornicki. Opracowanie tekstu M. Domańska, Warszawa 1985, [w:] „Lud” 1987: 71, s. 358-360.
 40. L. Kos Rabcewicz Zubkowski William Edward Greening, *Sir Gzowski*, przełożył z angielskiego Jozef Rudzki, Warszawa 1984, [w:] „Lud” 1987: 71, s.360 362.

1995

41. L. Perepeczko: *W łagrach na „saratowskim szlaku”. Wspomnienia*. „Biblioteka Zesłańca” – Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Wrocław 1993, s. 276, [w:] „Archiwum Historii i Filozofii Medycyny”, 1995:4, s. 473-476 (współautor Z. Wójcik).

1996

42. *Polskije profiessora i studienty w uniwersitetach Rossi (XIX – naczala XX w.). Konfierencyja w Kazani 13-15 oktiabria 1993 g. Warszawa 1995 Komissija istorikow Rossi i Polszy Rossijskoj Akademii Nauk i Polskoj Akademii Nauk, Kazanskij uniwersitet*, s. 205, [w:] „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, 1996: 2, s. 176-179.

1997

43. *Niepodległość i Pamięć*, Muzeum Niepodległości, Warszawa 1996, R. III, nr 2(6), [w:] „Kwartalnik Historii i Techniki, 1997, nr 1, s. 166-169.

1998

44. L. Paszkowski, *Sir Paul Edmund de Strzelecki. Reflections on His Life*, Melbourne 1997, [w:] „Orzeł Biały”, 1998: 1543-1544, s. 90-91 (Londyn).
45. B. Burdziej, *Inny świat ludzkiej nadziei. „Szkice” Adama Szymańskiego na tle literatury zsyłkowej*, Toruń 1991; J. Fiećko, *Rosja, Polska i misja zesłańców. Syberyjska twórczość Agatona Gillera*, Poznań 1997 (współautor Z. Wójcik), [w:] „Wrocławskie Studia Wschodnie”, 1998: 2, s. 258-260.
46. *Izwiestija Instytutu nasledija Bronisława Piłsudskiego*, 1998: 1, „Zesłaniec” 1998:3, s. 103-104.
47. *Poljaki w Jakutii. Materijy nauczno-practiczeskoj konferenciji. Jakuck 19 sssientjabria 1997 goda*. Red. D. A. Szarina, S. I. Bojakowa, Jakuck 1998, „Zesłaniec” 1998: 3, s. 127-128.
48. *Poljaki w Buriatii*, t. 2, 1998 (Ułan Ude), „Zesłaniec” 1999: 4, s. 192-193.

1999

49. *Izwiestija Instytutu nasledija Bronisława Piłsudskiego*, 1998: 1, [w:] „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, 1999: 1, s. 167-172.
50. *Zeszyty Staszicowskie* 1998: 1, [w:] „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, 1999: 1, s. 172-176.
51. E. Trela-Mazur, *Sowietyzacja oświaty w Małopolsce Wschodniej po radziecką okupacją 1939-1941*, Kielce 1998, [w:] „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, 1999: 1, s. 179-182.

2003

52. Z. Lech, *Syberia polską pachnąca*, Warszawa 2002, „Zesłaniec” 2003: 11, s. 115-116 (pod pseudonimem Bronisław Przesmycki).
53. *Sybir w historii i kulturze polskiego naroda*, pod red. A. Kuczyńskiego i P. Romanowa, Moskwa 2002, „Zesłaniec” 2003: 11, s. 116-118. (pod pseudonimem Antoni Horodelski).
54. S. Koller, *Odrodzenie Kościoła katolickiego na Syberii*, Kraków 2001, [w:] „Zesłaniec” 2003:11, s. 118-121.
55. M. Koprowski, *Za Bajkałem*, Katowice 2001, „Zesłaniec” 2003: 11, s. 121 (pod pseud. Bronisław Przesmycki).
56. J. Z. Dąbrowski, *Wspomnienia, które zawsze wracają. Pamięci tych wszystkich, którzy na zawsze pozostali pod Czerwonym Słupem*, Wrocław 1997, „Zesłaniec” 2003: 12, s. 100-101 (pod pseudonimem Bronisław Przesmycki).
57. A. Diaczyński, *Po kraju, którego już nie ma*, Stalowa Wola 2002, „Zesłaniec” 2003: 12, s. 103-104.
58. L. B. Domański, *Moje loty do wolności*, Wrocław 2001, „Zesłaniec” 2003: 13, s. 155.
59. *Narymska zsyłka. Lata czterdzieste. Antologia relacji zesłańczych*. Relacje zebrali Cz. Bazan i J. Michalewski, wprowadzenie i opracowanie Cz. Bazan, Lublin 2003, [w:] „Zesłaniec”, 2003: 14, s. 121-122.

2004

60. *Bronisław Piłsudski (1866-1918). Człowiek – Uczony – Patriotą*, pod red. A. Liscar i M. Sarkowicz, Zakopane 2003, [w:] „Wspólnota Polska”, Pismo poświęcone Polonii i Polakom za Granicą, 2004:4, s. 30-31.
61. J. Gdowski. *Powrócić daj. Wspomnienia i refleksje obozowe z Ostaszkowa 1944-1947*, Lipsko 2003, „Zesłaniec” 2004: 17, s. 120-121.

2006

62. W. Śliwowska, *Ucieczki z Sybiru*, Warszawa 2005, „Zesłaniec” 2006: 25., 152-153.
63. *Kresy Wschodnie II Rzeczypospolitej. Przekształcenia struktury narodowościowej 1931-1938*, pod red. S. Ciesielskiego, Wrocław 2006, „Zesłaniec” 2006:26, s. 142-143.
64. K. Burzyński, *Wspomnienia Sybiraka*, Łomża 2004, „Zesłaniec” 2006: 24, s.144-145.
65. Z. M. Soska, *Zapiski syberyjskie. Pamiętnik nauczyciela katechety*, Lublin-Milejów 2004, „Zesłaniec” 2006: 24, s.146-147 (pod pseud. Antoni Horodelski).
66. R. Koperski, *Przez Syberię na gapę*, Gdańsk 2001, „Zesłaniec” 2006: 24, s.147-148.

2007

67. J. Gruszczyński, *Z Syberii do niepodległej Polski 1914-11921. Wybór dokumentów wojskowych i pocztowych*, Warszawa 2007, „Zesłaniec” 2007: 29, s. 125-127 (pod pseud. Bronisław Przesmycki).
68. A. Lenkiewicz, *Polskie wzmaganie z Rosją sowiecką 1939-1989, t. 1939-1940*, Wrocław 2007, „Zesłaniec” 2007: 29, s. 127 (pod pseud. Bronisław Przesmycki).
69. *Z dziejów Polaków w Kazachstanie 1936-1956. Zbiór dokumentów z Archiwum Prezydenta Republiki Kazachstanu*, Warszawa 2006, „Zesłaniec” 2007: 30, s. 264267, (pod pseud. Bronisław Przesmycki).

2008

70. F. Michalska, *Cała radość życia. Na Wołyniu, w Kazachstanie, w Polsce. Wspomnienia*, Warszawa 2007, „Zesłaniec” 2008: 33, s.122-124 (pod pseud. Antoni Horodelski).
71. *Wieczory polskie*, pod red. ks. dr. M. Zołoteńskiego, „Zesłaniec” 2008: 34, s.141-142 (pod pseud. Bronisław Przesmycki).
72. A. Lenkiewicz, *Kazimierz Pułaski (1745-1779. Dla uczczenia bohatera Polski i i USA w 225 rocznicę śmierci (w październiku 1779 r.) oraz w 260. Rocznicę urodzin (w marcu 1745)*, Wrocław 2004, „Zesłaniec” 2008: 34, s. 142. (pod pseud.. Bronisław Przesmycki).
73. *Przez Syberię na Ziemię Gdańską*. Praca zbiorowa pod red. Cecylii Riedl, Gdańsk 2006, „Zesłaniec” 2008:35, s. 116-118 (pod pseud. Bronisław Przesmycki).
74. „Wrocławskie Studia Wschodnie” nr 11:2007, „Zesłaniec” 2008:36, s.116. (pod pseud. Bronisław Przesmycki).
75. A. Lenkiewicz, *Generał Władysław Anders (1892-1970)*, Wrocław, „Zesłaniec” : 36, s. 119 (pod pseud. Bronisław Przesmycki).
76. T. Domaszewska, *Zrównane z ziemią. Dzieciństwo w Serednem i we Lwowie*, Katowice 2007, „Zesłaniec” 2008: 36, s. 119 (pod pseud. Bronisław Przesmycki).

2010

77. G. E. Olsińska, *Syberia zachowana w pamięci* „Zesłaniec”, 2010:42,s.123-124 (pod pseud. Bronisław Przesmycki).

2011

78. K. Gilewicz, *Polska wieś Wierszyna w syberyjskiej tajdze*, Lublin 2011, „Zesłaniec” 2011 46, s. 93 (pod pseud. Bronisław Przesmycki).

79. M. A. Koprowski, *Podolskie klejnoty*, Biały Dunajec-Ostróg 2010, „Zesłaniec”: 2011:46, s. 86 (pod pseudonimem Bronisław Przesmycki).

80. J. Golema, *Dopust Boski*, Rzeszów 2009, „Zesłaniec”: 2011:47, s. 214-216 (pod pseudonimem Bronisław Przesmycki).

81. „Wrocławskie Studia Wschodnie”, 13: 2099 „Zesłaniec”, 2011:48, 2011, s. 119 (pod pseudonimem Bronisław Przesmycki).

82. *Kresowanie na Śląsku Opolskim*, red. nauk. M. Kalczyńska, K. Rostocka, E. Trela-Mazur, Opole 2009, „Zesłaniec” 2011:49, s. 86 (pod pseudonimem Bronisław Przesmycki)

2012

83. *Wspomnienia pisane głodem. Relacje członków Związku Sybiraków w Stargardzie zesłanych w czasie II wojny światowej do ZSRR*. Wstęp i opracowanie J. Aniszewska, „Archiwum Pamięci Świadków i Świadcstw Historii” t 1, „Zesłaniec” 2012: 53, s. 108-110 (pod pseudonimem Bronisław Przesmycki).

2013

84. S. Skowron-Markowska, *Z Oxfordu na Syberię. Dziedzictwo naukowe Marii Antoniny Czaplickiej*, Wrocław 2012, „Zesłaniec”, 2013:54, s. 110. (pseud. Bronisław Przesmycki).

85. W.A. Haniewicz, *Poljaki w Tomskie (XIX-XX ww.) Biografii*, Tomsk 2012, „Zesłaniec”, 2013:55, s. 107-108

86. J. Kamocki, *Egzotyczne podróże etnografa. Azjatyckie wędrówki i poszukiwania polskich zesłańców w ZSRR*, Krzeszowice 2013, „Zesłaniec”, 2013:56, s.109-110 (pod. pseud. Bronisław Przesmycki).

2014

87. W. A. Chaniewicz, *Poljaki w Tomskie (XIX-XX ww.) Biografii*, Tomsk 2012, „Przegląd Wschodni”, t.XIII, s. 1(49), 2014, s. 224-228

V. Działalność edytorska, naukowa i organizacyjna**1. Redakcja naukowa publikacji książkowych****1994**

1. G. Brzęk, *Benedykt Dybowski. Życie i dzieło*, pod red. naukową A. Kuczyńskiego i i Z. Wójcika, Warszawa – Wrocław 1994, s. 396.
2. Z. K. Kawecka, *Do Anglii przez Syberię*, pod red. naukową A. Kuczyńskiego, Warszawa – Wrocław 1994, s. 373.
3. W. Niezgoda-Górska, *Dosyć nam Sybiru, dosyć Kazachstanu*, pod red. naukową A. Kuczyńskiego, Wrocław 1994, s. 358.

1995

4. Z. Wójcik, *Ignacy Domeyko. Litwa – Francja – Chile*, pod red. naukową A. Kuczyńskiego, Warszawa – Wrocław 1995, s. 631.
5. I. Haw, *Na szlaku praojców*, pod red. naukową A. Kuczyńskiego, Wrocław 1995, s. 446.

1996

6. *Polacy w Kazachstanie. Historia i współczesność*, pod red. naukową S. Ciesielskiego i A. Kuczyńskiego, Wrocław 1996, s. 643.
7. *Dwa polskie pamiętniki z Syberii XVII i XVIII wiek*, pod red. naukową A. Kuczyńskiego, Warszawa – Wrocław 1996, s. 194.
8. K. Rdułtowski, *Notatki w wygnania*, pod red. naukową A. Kuczyńskiego, Warszawa – Wrocław 1996, s. 326.
9. H. Kierska, *Kędy kazachski step... Dziennik deportowanej 1939-1946*, pod red. naukową A. Kuczyńskiego Wrocław 1996, s. 262.

1997

10. Z. Wójcik, *Karol Bohdanowicz. Szkic portretu badacza Azji*, pod red. naukową A. Kuczyńskiego, Warszawa – Wrocław 1997, s. 410.
11. Kamieński Dłużyk, *Diariusz więzienia moskiewskiego, miast i miejsc. Z pierwodruku wydali oraz przypisami i komentarzami opatrzyli A. Kuczyński, B. Polewoj, Z. J. Wójcik*, Wrocław 1997, s. 94.
12. L. Sienicki, *Dokument osobliwego miłosierdzia Boskiego ze wspomnieniem o mniej znanych Moskiewskiego Państwa krainach...*, pod red. naukową A. Kuczyńskiego Wrocław 1997, s. 97.
13. Z. Fedus, *Syberia wryta w pamięć dziecka*, pod red. naukową A. Kuczyńskiego Wrocław 1997, s. 337.

1998

14. F. Ciecierski, *Znaczniejszych przypadków pewnego z Syberii powrotnego Polaka w 1801 roku. Z najobszerniejszej kopii rękopiśmiennej do druku przygotowali A. Kuczyński i Z. J. Wójcik*, pod red. naukową A. Kuczyńskiego Warszawa-Wrocław 1998, s. 419.
15. *Syberia w historii i kulturze narodu polskiego*, pod red. naukową A. Kuczyńskiego, Wrocław 1998, s. 567.

2000

16. *Polskie opisywanie świata. Od fascynacji egzotyką do badań antropologicznych*, pod red. naukową A. Kuczyńskiego, Wrocław 2000, s. 289.
17. *Zesłaniec – Etnograf – Polityk. Bronisław Piłsudski*, pod red. naukową A. Kuczyńskiego, Wrocław 2000, s. 188.
18. Z. Wójcik, *Józef Siemiradzki. Przyrodnik i humanista, badacz Ameryki Południowej*, pod red. naukową A. Kuczyńskiego Wrocław – Warszawa 2000, s. 277.

2001

19. *Z kraju nad Leną. Związki polsko-jakuckie dawniej i dziś*, pod red. naukową A. Kuczyńskiego, Wrocław 2001, s. 246.
20. M. Paradowska, *Krzysztof Arciszewski. Admirał wojsk holenderskich w Brazylii*, pod red. naukową A. Kuczyńskiego, Wrocław 2001, s. 201.

2002

21. *Kościół katolicki na Syberii. Historia – Współczesność – Przyszłość*, pod red. naukową A. Kuczyńskiego, Wrocław 2002, s. 784.

2004

22. *Kultura i świadomość etniczna Polaków na Wschodzie*, pod red. naukową A. Kuczyńskiego i M. Michalskiej, Wrocław 2004, s. 452.

2007

23. *Polacy w nauce, gospodarce i administracji na Syberii w XIX i na początku XX wieku*, pod red. naukową A. Kuczyńskiego, Wrocław 2007, s. 714.

2008

24. *Polacy w Tomsku i na Syberii Zachodniej*, pod red. naukową A. Kuczyńskiego i M. Marczyka, Wrocław 2008.
25. T. Brzeziński, *Służba Zdrowia Polskich Sił Zbrojnych za Zachodzie 1939-1946*, Wrocław 2008.
26. K. Kość, *Żywi we wspomnieniach. Doświadczenia śmierci w relacjach polskich zesłańców w ZSRR (w latach 1940-1946)*, pod red. nauk. A. Kuczyńskiego, Wrocław 2008.
27. B. Zaleski, *Wspomnienia z Uralu i stepów kazachskich*, pod red. nauk. A. Kuczyńskiego, Wrocław, s. 2008.

2009

28. W. Krawczyński, *Prze tundrę i tajgę po sowieckich łagrach*, Wrocław 2009.
29. H. Kierska, *Kędy kazachski step... Dziennik deportowanej 1939-1946*, wyd. 2, Wrocław 2009

2011

30. *Wacław Sieroszewski – zesłaniec, etnograf, literat, polityk*, pod red. nauk. A. Kuczyńskiego i M. Marczyka, Wrocław 2011.
31. S. Teresa Antonietta Frącek RM, *Zesłaniec nad brzegami Wołgi. Miniatury z życia abp. Zygmunta Szczęsnego Felińskiego 1822-1895*, pod red. nauk. A. Kuczyńskiego, Wrocław 2011.
32. E. Niebelski, *Tunka. Syberyjskie losy księży zesłańców 1863 roku*, pod red. nauk. A. Kuczyńskiego, Wrocław 2011.

2012

33. *Polacy w guberni archangielskiej w XIX i XX wieku*, pod red. nauk. Kuczyńskiego i M. Marczyka, Wrocław 2012

2013

34. *Adolf Januskiewicz, Listy ze stepów i dziennik podróży*. Opracowanie Halina Geber, pod red. nauk. A. Kuczyńskiego.
35. S. Teresa Antonietta Frącek, *Zesłaniec nad brzegami Wołgi. Miniatury z życia abp. Zygmunta Szczęsnego Felińskiego 1822-1895*, pod red. nauk. A. Kuczyńskiego, Wydanie II, Wrocław 2013 i trzecie wydanie w roku 2014.

2. Udział i funkcje w redakcjach czasopism naukowych i seriach

Czasopisma zagraniczne

1. „Izwestija Instytutu nasledija Bronisława Piłsudskiego”, (Rosja – Južno Sachalińsk) – członek kolegium redakcyjnego.
2. „Biblioteka polsko-syberyjska” (Rosja - Członek Rady Naukowej)

Czasopisma krajowe

1. „Przegląd Wschodni” – członek Rady Programowej.
2. „Wrocławskie Studia Wschodnie” – rocznik Ośrodka Badań Wschodnich Uniwersytetu Wrocławskiego i Zakładu Narodowego im. Ossolińskich – redaktor naczelny.
3. „Literatura Ludowa” – dwumiesięcznik naukowo-literacki Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego – członek komitetu redakcyjnego.
4. „Zesłaniec” – pismo Rady Naukowej Zarządu Głównego Związku Sybiraków – redaktor naczelny.
5. „Lud” – rocznik Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego i Komitetu Nauk Etnologicznych – sekretarz komitetu redakcyjnego w latach 1984–1998.
6. „Sybirak” – pismo Związku Sybiraków – członek komitetu redakcyjnego.
7. „Nasza Rota” – kwartalnik dla środowisk polskich i polonijnych w świecie – członek komitetu redakcyjnego.

Serie wydawnicze

1. „Biblioteka Zesłańca” – seria Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego – założyciel i redaktor naczelny od roku 1991. Profil edytorski serii obejmuje staropolskie źródła dotyczące Syberii oraz wspomnianienia zesłańcze z okresu II wojny światowej. Seria otrzymała nagrodę Instytutu Józefa Piłsudskiego w Ameryce (1992) za publikowanie relacji i pamiątek osób, które przeszły więzienia i łagry w Rosji sowieckiej. W roku 1994 Zarząd Główny Związku Sybiraków przyznał serii „Bibliotece Zesłańca” Honorową Odznakę Sybiraka.
2. „Biblioteka Wschodnia” – seria Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” – redaktor naczelny.
3. „Polacy w dziejach i cywilizacji świata” – seria Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” – redaktor naczelny.
4. „Komentarze do Polskiego Atlasu Etnograficznego” – seria Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego – członek zespołu redakcyjnego w latach 1993-2001
5. „Prace Etnologiczne” – seria Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego – sekretarz komitetu redakcyjnego w latach 1999-2001
6. „Prace i Materiały Etnograficzne” – seria Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego – sekretarz komitetu redakcyjnego 1999-2001
7. „Prace Naukowe” – organ Rady Porozumiewawczej Badań nad Polonią – członek komitetu redakcyjnego.

3. Krajowe i zagraniczne konferencje naukowe Udział w konferencjach

1994

1. „Polacy w Kazachstanie. Historia i współczesność”; Wrocław – Bagno; referat.

1995

2. „Ogólnopolska Sesja Staszicowska”; Piła; referat.

1996

3. „Polskie opisywanie świata. Od fascynacji egzotyką do badań antropologicznych”; Wrocław; referat.
4. „Polska droga do Kazachstanu”, Żytomierz; referat.

1997

5. „Syberia w historii i kulturze narodu polskiego”; Wrocław – Bagno; trzy referaty.
6. „Nauka polska na obczyźnie. Stan i perspektywy badawcze”; Zielona Góra; referat.

1998

6. „Idea niepodległości i suwerenności narodowej w działalności Polaków w kraju i na obczyźnie (1918-1998)”; Rogów koło Gorzowa Wlkp.; referat.

1999

7. „Bronisław Piłsudski i Futabatei Shimei. Piękna karta w dziejach stosunków polsko-japońskich”. Konferencja międzynarodowa; Kraków – Zakopane; dwa referaty.
8. „Polonia syberyjska. Przeszłość – Współczesność – Przyszłość”; Tomsk; dwa referaty.
9. „Rosja i Polska. Historyczno-kulturowe kontakty. Syberyjski fenomen”; Jakuck; dwa referaty.
10. „Polonia w Rosji. Historia i dzień dzisiejszy”; Moskwa; referat.
11. „Polacy ze Wschodu mówią o sobie”; Wrocław; referat.

2000

12. „Bronisław Piłsudski (1866-1918). Człowiek – Uczony – Patriotą”; Zakopane; referat.
13. „Kościół katolicki na Syberii. Historia – Teraźniejszość – Przyszłość”; Wrocław – Krzydłina Mała; referat.
14. „Historia polsko-syberyjska i współczesność: aktualne pytania”; Irkuck; dwa referaty.

2001

15. „Polska a Syberia. Spotkanie dwóch światów”; Łódź; dwa referaty.
16. „Łomżanie na Syberii”, Łomża; referat.

2002

17. „Szamanizm – teatr jednego aktora”; Poznań; referat.

18. „Kultura i świadomość etniczna Polaków na Wschodzie”; Wrocław – Krzydlina Mała; referat.
19. „Rosyjsko-polskie związki kulturalne na Syberii”; Tomsk; dwa referaty.

2006

20. „Polacy w nauce, gospodarce i administracji na Syberii w XIX i na początku XX wieku”, Pułtusk – dwa referaty.

2007

21. „Polacy w Tomsku i na Syberii Zachodniej”, Wrocław – referat.
22. „Polacy w guberni archangielskiej”, Pułtusk – referat.
23. „Lekarze polscy na Syberii od XVIII do XX wieku”; Łódź - referat

2008

24. „Wacław Sieroszewski (1858-1945) – zesłaniec – etnograf – literat – polityk. Związki polsko jakuckie dawniej i współcześnie”, Pułtusk – referat.
25. „Lekarze polscy na Syberii od XVIII do XX wieku”, Łódź – referat.

2012

26. „Sybir. Wysiedlenia – losy – świadectwa”, Białystok - referat
27. „Polscy budowniczości Kolei Wschodniochińskiej i polskie osadnictwo w Mandżurii”, Pułtusk – referat.

2016

28. „Inspiracje Feliksa Mostowicza. W 80. rocznicę deportacji ludności polskiej do Kazachstanu”. Warszawa – referat.

4. Funkcje w komitetach organizacyjnych konferencji naukowych

1. „Polacy w Kazachstanie. Historia i współczesność”; Wrocław – Bagno; organizator konferencji, (1994).
2. „Polskie opisywanie świata. Od fascynacji egzotyką do badań antropologicznych”; Wrocław; organizator konferencji, (1996).
3. „Syberia w historii i kulturze narodu polskiego”; Wrocław – Bagno; organizator konferencji, (1997).
4. „Bronisław Piłsudski i Futabatei Shimei. Piękna karta w dziejach stosunków polsko-japońskich”. Konferencja międzynarodowa; Kraków – Zakopane; współorganizator konferencji, (1999).
5. „Bronisław Piłsudski (1866-1918). Człowiek – Uczony – Patriotą”; Zakopane; współorganizator konferencji, (2000).
6. „Kościół katolicki na Syberii. Historia – Teraźniejszość – Przyszłość”; Wrocław – Krzydlina Mała; organizator konferencji, (2001).
7. „Kultura i świadomość etniczna Polaków na Wschodzie”; Wrocław – Krzydlina Mała; organizator konferencji, (2002).
8. „Polacy w nauce, administracji i gospodarce Syberii XIX – początek XX wieku”, (2006 – Dom Polonii w Pułtusku) organizator konferencji.
9. „Polacy w nauce i kulturze Tomska oraz Zachodniej Syberii”, (Wrocław 2007) organizator konferencji.

10. „Polacy w guberni archangielskiej” (2007 – Dom Polonii w Pułtusku) organizator konferencji.
11. „Wacław Sieroszewski (1858-1945). Zesłaniec – etnograf – literat – polityk. Związki polsko-jakuckie dawniej i współcześnie” (2008 – Dom Polonii w Pułtusku) organizator konferencji.
12. „Polscy budowniczości Kolei Wschodniochińskiej i polskie osadnictwo w Mandżurii” (2012 – współorganizator konferencji Dom Polonii w Pułtusku)
13. Roztocze. Pogranicze – ludzie – wielokulturowość. Kierownik naukowy konferencji. (Tomaszów Lubelski 2013)

5. Udział i funkcje w komisjach i zespołach naukowych

1. Członek International Commitette for the Restoration and Assessment of B. Pilsudski's Works.
2. Członek Komisji Polsko-Rosyjskiej PAN i RAN (Rosyjskiej Akademii Nauk).
3. Członek Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN (do 2009)
4. Komisja Syberyjska Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN
5. Członek Komisji Wschodniej Komitetu Nauk Etnologicznych PAN.
6. Rada Naukowa Zarządu Głównego Związku Sybiraków –Wiceprzewodniczący od 1996 .
7. Członek Rady Naukowej Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. (doroku 2015)
8. Członek Rady Naukowej Fundacji Wirtualnego Muzeum Kresy – Syberia.
9. Członek Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN (ponownie od roku 2016)

6. Nagrody i wyróżnienia za działalność naukową i organizacyjną

1. Złota Odznaka „Zasłużony dla Województwa i Miasta Wrocławia” – 1978.
2. Srebrny Krzyż Zasługi – 1985.
3. Złota Odznaka „Zasłużony dla Energetyki” – 1978.
4. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski przyznany na wniosek Zarządu Głównego Związku Sybiraków za działalność dokumentacyjną dotyczącą deportacji i zesłań Polaków na Syberię, Daleki Wschód, do Kazachstanu i w inne rejony byłego związku Radzieckiego – 1995.
5. Nagroda Instytutu Józefa Piłsudskiego w Ameryce w 1991 r. za działalność inspiracyjną na rzecz dokumentacji problematyki zesłań i deportacji Polaków „do Rosji sowieckiej” oraz utworzenie serii wydawniczej „Biblioteka Zesłańca”.
6. Honorowa Odznaka Sybiraka przyznana przez Zarząd Główny Związku Sybiraków za dokumentowanie i popularyzację związków polsko-syberyjskich – 1995.
7. Medal im. Wiktora Godlewskiego przyznany w 1996 roku za badania i popularyzację wiedzy o polskich przyrodnikach – zesłańcach na Syberii.
8. Medal X-lecia Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” przyznany za działalność na rzecz łączności Polaków ze Wschodu z Macierzą – 2000.
9. Nagroda im. Profesora Hugo Steinhausa przyznana przez Towarzystwo Popierania i Krzewienia Nauk i Polską Fundację Upowszechniania Nauki za dwutomowe dzieło pt. *Polskie opisanie świata*, Wrocław 1994 -1997.
10. Nagroda Specjalna „Przeglądu Wschodniego” za działalność edytorską i osiągnięcia naukowe dotyczące dziejów Polaków na Wschodzie przyznana w roku 1999.

11. Nagrody Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego za działalność naukową i organizacyjną w latach 1994-2009
12. Dyplom Dolnośląskiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego we Wrocławiu za działalność społeczną na rzecz regionu i jego dziedzictwa kulturowego – 2002.
13. Dyplom uznania Instytutu Badań Humanistycznych Akademii Nauk Republiki Sacha (Jakucji) za wkład w rozwój współczesnych kontaktów naukowych polsko-jakuckich oraz badania naukowe dotyczące dziejów Polaków w Jakucji.
14. Nagroda I stopnia i Medal Zygmunta Glogera za studia nad wkładem Polaków do rozwoju kulturalnego i gospodarczego Syberii – 2008.
15. Złota Odznaka Honorowa Zasługi dla Związku Sybiraków -2013

8. Inne formy dotyczące działalności naukowej i organizacyjnej

1. Opracowanie scenariusza dokumentacji źródłowo-ikonograficznej wystawy pod nazwą „Polskie opisanie świata” zorganizowanej z okazji 100-lecia Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego (1995) przez Muzeum Etnograficzne – Oddział Muzeum Narodowego we Wrocławiu.
2. Konsultant naukowy wystawy nad nazwą „*Promethidion* – Cyprian Kamil Norwid”, w części VII – „Dom” poświęconej polskim tradycjom syberyjskim. Wystawa zorganizowana w 2001 roku ogłoszonym w Polsce Rokiem Norwidowski. Organizator wystawy: Muzeum im. Jacka Malczewskiego w Radomiu.
3. Inicjator porozumienia o współpracy naukowej Uniwersytetu Wrocławskiego z Państwowym Uniwersytetem Pedagogicznym w Tomsku (1999).
4. Przygotowanie i opracowanie merytoryczne dwumiesięcznika „Literatura Ludowa” (1999: 4-5) poświęconego Bronisławowi Piłsudskiemu.
5. Współorganizator Dni Kultury Jakuckiej w Polsce oraz tzw. polsko-jakuckiego okrągłego stołu poświęconego współpracy Instytutu Badań Humanistycznych Akademii Nauk Sacha (Jakucji) z placówkami naukowymi w Polsce (2000).
6. Przygotowanie merytoryczne monograficznego zeszytu „Literatury Ludowej” (2000: 6) poświęconego folklorowi jakuckiemu i wkładowi Polaków w poznanie Jakucji.
7. Konsultant filmu japońskiego pt. „Więzy krwi, które przetrwały 100 lat”. Reżyseria: Fujiwara. Film poświęcony jest ajnuskiej rodzinie Bronisława Piłsudskiego (2000).
8. Inicjator uczczenia pamięci Bronisława Piłsudskiego poprzez wzniesienie jego symbolicznej mogiły na Cmentarzu Zasłużonych na Pęksowym Brzyzku w Zakopanem oraz emisji znaczka pocztowego z wizerunkiem tego badacza kultury tubylczych ludów Sachalinu (2000 i 2001).
9. Konsultant ze strony polskiej idei wzniesienia w Jakucku pomnika poświęconego pamięci Polaków, ofiar zesań XVII-XIX wieku i masowych represji XX wieku oraz wybitnych badaczy ziemi jakuckiej. Pomnik odsłonięto jesienią 2001 roku.
10. Inicjator emisji monet NBP z wizerunkiem Bronisława Piłsudskiego w serii :”Polscy podróżnicy i badacze” oraz znaczków pocztowych z jego podobizną.
11. Konsultant naukowy telewizyjnych filmów TVP1, w reżyserii red. Jadwigi Nowakowskiej:
 - ❖ „Polska poza Polską” (2002).
 - ❖ „Nieprzewidywalna Kamczatka” (2005).
 - ❖ „Bajkałski szlak” (2005).
 - ❖ „Oddech tajgi” (2005).
 - ❖ „Tajemnice stepu” (2005).
 - ❖ „W kraju szamanów” (2005).

- ❖ „Syberyjskie Ateny” (2005).
 - ❖ „Śladami Bronisława Piłsudskiego” (2005).
 - ❖ „Polscy Rockefellerzy” (2005).
12. Współpraca z miesięcznikiem „Nowaja Polska” (od roku 1999), wydawanym przez Bibliotekę Narodową w Warszawie w rosyjskiej wersji językowej. Współpraca dotyczyła publikacji tekstów związanych z polskim dziedzictwem naukowym, cywilizacyjnym i gospodarczym w syberyjskiej części Rosji.
 13. Współpraca z Muzeum w Chabarowsku dotycząca badań etnograficznych Stanisława Poniatowskiego nad ludnością nadamurską oraz jego kontaktów z rosyjskim uczonym Włodzimierzem Arseniewem.
 14. Stała współpraca z Instytutem Dziedzictwa Naukowego Bronisława Piłsudskiego w Južno Sachalińsku.
 15. Opiekun pracowników naukowych z zagranicy, przebywających w Polsce w ramach czasowych pobytów stypendialnych m.in.: prof. Masanari Kobayashi z Kyōto Sangyō Daigaku, prof. Koichi Inoue z Uniwersytetu Hokkaido w Sapporo, prof. Bolesław Szostakowicz z Uniwersytetu Państwowego w Irkucku, dr Renata Oplakańska z Uniwersytetu Państwowego w Abakanie, Natalia Ejlbart z Czyty, Olesia Szvec z Nowosybirsk, Tatiana Wasilczeno z Archangielska, Sergiusz Leończyk (Abakan), Irina Nikulina z Barnału, Władysław Łatyszew z Južno-Sachalińska i inni.
 16. Organizator księgozbioru działu wschodniego w Bibliotece Kolegium Jezuickiego w Nowosybirsku.
 17. Inicjator i konsultant merytoryczny malarskiego cyklu portretowego poświęconego polskim badaczom Syberii zrealizowanego przez Jakutkę Paulinę Kopestyńską, absolwentkę Akademii Sztuk Pięknych im. W.I. Surikowa w Moskwie.
 18. Konsultant naukowy wyprawy Jacka Palkierwicza na Kamczatkę (2013) szlakiem Benedykta Dybowskiego.
 19. Inicjator ufundowania tablicy pamiątkowej poświęconej Benedyktowi Dybowskiemu (1833-1930) odsłoniętej w 2014 roku w Pietropawłowsku Kamczackim przez Marka Zielińskiego Konsula Generalnego RP w Irkucku.

VI. Życiorys naukowy z informacją o przebiegu pracy zawodowej

Urodziłem się w Horodle dnia 13 czerwca 1938 roku, jako syn Bronisławy z Przesmyckich oraz Franciszka Kuczyńskiego. Po ukończeniu szkoły podstawowej i liceum ogólnokształcącego, w roku 1956 podjąłem studia z zakresu etnografii na Wydziale Historyczno-Filozoficznym Uniwersytetu Wrocławskiego. Dyplom magistra etnografii uzyskałem w roku 1962 na podstawie pracy pt. *Etnograficzny obraz Kamczatki w świetle polskich badaczy, podróżników i zesańców politycznych* – moim promotorem był prof. dr Józef Gajek. W tym samym roku rozpocząłem pracę w charakterze młodszego asystenta w Zakładzie Etnografii Instytutu Historii Kultury Materialnej Polskiej Akademii Nauk we Wrocławiu. Potem, od 1963 odbywałem studia doktoranckie w Katedrze Etnografii Ogólnej i Słowian Uniwersytetu Wrocławskiego, pracując jednocześnie w Archiwum Naukowym Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego, opracowując między innymi materiały z nadamurskiej

z ekspedycji Stanisława Poniatońskiego. Temat przygotowywanej rozprawy doktorskiej dotyczył wkładu Polaków w badania etnograficzne nad autochtonicznymi ludami Syberii.

W roku 1968 (strajki studenckie!) ze względów pozamerytorycznych ustał mój kontakt zawodowy-naukowy z Uniwersytetem Wrocławskim i po pewnym czasie rozwiązano mi przewód doktorski. Zanim jednak to nastąpiło otrzymałem propozycję zmiany tematu rozprawy doktorskiej sugerując, by dotyczyła ona rewolucyjnych kontaktów polsko-rosyjskich. Nie przyjąłem jednak tej propozycji. Przygotowana pod kierunkiem prof. dr. Józefa Gajka rozprawa doktorska po dokonaniu pewnych zmian została opublikowana jako książka pt. *Syberyjskie szlaki*, Wrocław 1972, przez Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich i została pozytywnie oceniona w audycji Radia Wolna Europa. Jej recenzentem wydawniczym był Prof. dr Witold Dynowski, kierownik Katedry Etnografii Uniwersytetu Warszawskiego, który znając moje zainteresowania syberyjską tematyką wspierał je poprzez umożliwienie mi publikacji z tego zakresu na łamach czasopisma „Etnografia Polska”.

Przed opublikowaniem *Syberyjskich szlaków*, Wydawnictwo „Ossolineum” powiadomiło mnie, że cenzura kwestionuje fragment książki dotyczący Bronisława Piłsudskiego – zesłańca i katorżnika na Sachalinie, badacza kultury autochtonicznych etnosów tej wyspy. Zasugerowano mi więc udanie się do Urzędu Kontroli Prasy Publikacji i Widowisk (tzw. cenzury) by poznać i wyjaśnić te zastrzeżenia. W rozmowie z cenzorem dowiedziałem się, że ten fragment książki powinien być usunięty, ponieważ popularyzowanie postaci tego zesłańca łączy się z antrazdieckim nastawieniem jego brata Marszałka Józefa Piłsudskiego i całą jego „sanacyjną polityką”. Wówczas chytrze, acz z pewną bojaźnią o to, by cenzor nie poczytał mojego wyjaśnienia za drwinę, poinformowałem go, że postawa B. Piłsudskiego jest zaprzeczeniem jego antyrosyjskości. Był on bowiem członkiem grupy przygotowującej zamach na cara Aleksandra III, kierowanej przez Aleksandra Uljanowa, brata Lenina. W skrócie, ale w miarę dokładnie przedstawiłem dzieje tego zamachu. Pan cenzor zamyślił się i po chwili rzekł: „To znaczy, że był rewolucjonistą”! Oczywiście, że był - odpowiedziałem! „No to niech zostanie” – usłyszałem wyrok cenzora. I to wystarczyło by ostał się fragment książki poświęcony Bronisławowi Piłsudskiemu - rewolucjoniście. Dodam tu przy sposobności, że w różnych publikacjach krajowych dotyczących historii polskiej etnografii, które ukazywały się po roku 1945 postać tego zesłańca i etnografa była pomijana. Pamięć o nim ożyła dopiero we wspomnianych *Syberyjskich szlakach* (1972) dlatego, że przez cenzora uznany został za rewolucjonistę!

Od roku 1969 pracowałem jako socjolog w fabryce (Dolnośląskie Zakłady Wytwórcze Maszyn Elektrycznych „Dolmel”) oraz wrocławskiej służbie zdrowia, (Oddział Odwykowy dla Alkoholików i Narkomanów Miejskiego Szpitala Psychiatrycznego), specjalizując się w zakresie socjologii pracy i medycyny oraz organizacji i zarządzania. Doskonaląc umiejętności zawodowe ukończyłem studia podyplomowe na Wydziale Zarządzania i Informatyki Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu oraz podobne z socjologii (kierownikiem Studium był Prof. dr Adam Sarapata) w Instytucie Organizacji i Zarządzania Przemysłu Maszynowego w Warszawie.

W okresie pracy zawodowej w przemyśle (1969-1989) pozostawałem w kontaktach naukowych z Prof. dr Józefem Gajkiem (zmarł w roku 1987), promotorem niedoszłej rozprawy doktorskiej, historykiem geografii, prof. dr Bolesławem Olszewiczem (zmarł w roku 1972) oraz etnografem Witoldem Dynowskim, (zmarł w roku 1986), którzy ukierunkowali moje zainteresowania na historię związków polsko-

rosyjskich w dziedzinie etnografii, ze szczególnym uwzględnieniem Syberii. Kontynuowałem też prace badawcze dotyczące dziejów Polaków na Syberii oraz polskiego dziedzictwa naukowego i cywilizacyjnego na świecie, korzystając z zachęty i merytorycznej opieki profesorów Czesława Hernasa, Alfreda Jahna, Wojciecha Wrzesińskiego oraz Zbigniewa Wójcika. Prowadziłem też badania terenowe nad polską kulturą ludową dla potrzeb Polskiego Atlasu Etnograficznego Instytutu Archeologii i Etnologii PAN, inwentaryzowałem obiekty dla potrzeb Muzeum Budownictwa Ludowego w Opolu i skansenu w Kolbuszowej, byłem współautorem założeń dla Muzeum Kultury Ludowej Pogórza Sudeckiego w Pstrążnej, koło Kudowy oraz konsultantem etnograficznym Spółdzielni Rękodzieła Ludowego „Cepelia” we Wrocławiu.

Pracę zawodową w przemyśle łączyłem z działalnością naukowo-organizacyjną i edytorską w Zarządzie Głównym Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego we Wrocławiu, pełniąc różne funkcje z wyboru, w tym także przez parę kadencji piastując stanowisko Zastępcy Sekretarza i Sekretarza Generalnego, za prezesury dr Anny Kowalskiej Lewickiej, prof. dr Franciszka Wokroja i prof. dr Józefa Burszty. W tym czasie współpracowałem organizacyjnie z Wydziałem I Nauk Społecznych Polskiej Akademii Nauk, zwłaszcza w sferze przedsięwzięć naukowych i edytorskich podejmowanych przez Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, w którym powierzono mi opiekę organizacyjną i naukową nad działalnością edytorską Towarzystwa, między innymi poprzez stworzenie nowych serii wydawniczych „Biblioteka Zesłańca” i „Biblioteka Literatury Ludowej”. W różnych latach byłem także członkiem zespołów redakcyjnych serii i czasopism etnograficznych PTL-u np. rocznika „Lud”, dwumiesięcznika literacko-naukowego „Literatura Ludowa” oraz serii „Prace Etnologiczne”, „Biblioteka Popularnonaukowa”, „Archiwum Etnograficzne” poszerzając profil edycyjny tych wydawnictw w ramach których ukazywały się książki także pod moją redakcją.

Z Polskim Towarzystwem Ludoznawczym wiąże się zainicjowane przeze mnie przedsięwzięcie jakim było ogłoszenie w roku 1988 konkursu na wspomnienia Polaków z pobytu na Syberii, na Dalekim Wschodzie, w Kazachstanie i w innych rejonach byłego Związku Radzieckiego, w okresie drugiej wojny światowej oraz pierwszych latach po jej zakończeniu. W ten sposób pozyskano olbrzymi zespół archiwaliów dotyczący deportacji i zesłań Polaków na Syberii, który systematycznie opracowywany stanowi jeden z ważniejszych krajowych zespołów źródłowych dotyczących tej tematyki. Zgromadzone wówczas materiały legły u podstaw utworzenia wspomnianej już serii wydawniczej pod nazwą „Biblioteka Zesłańca”, w ramach której ukazało się do tej pory 30 tomów, wszystkie pod moją redakcją: wspomnienia, monografie, biografie, opracowania źródeł. W ten sposób przenosiłem na grunt PTL-u własne zainteresowania naukowe dotyczące dziejów Polaków na Syberii.

Wyrazem tego była między innymi inicjatywa zorganizowania w ramach obchodów Roku Nauki Polskiej międzynarodowej konferencji pod nazwą „Historia kontaktów polsko-rosyjskich w dziedzinie etnografii”, której pokłosie ukazało się w książce pod red. J. Babicza i A. Kuczyńskiego, jako tom „Monografii z Dziejów Nauki i Techniki” Zakładu Historii Nauki, Oświaty i Techniki PAN (1974). Konferencji towarzyszyła wystawa w Muzeum Etnograficznym we Wrocławiu zatytułowana „Etnografia Syberii. Polskie badania w XIX wieku”, na której zaprezentowano kolekcję etnograficzną zgromadzoną przez Benedyka Dybowskiego pod koniec XIX wieku na Kamczatce. Wystawa wzbudziła duże zainteresowanie wśród mieszkańców Wrocławia, ukazywała bowiem ten wątek naszych dziejów za Uralem, który

przypominał i popularyzował fakt iż mimo zesłaniom Polacy przyczynili się do poznania kultury syberyjskich etnosów oraz zapisali się w wielu dziedzinach życia Syberii. Pewnym nawiązaniem do tej idei stała się zainicjowana przeze mnie retrospektywna wystawa pod nazwą „Polskie opisanie świata” zorganizowana przez Muzeum Etnograficzne we Wrocławiu w ramach obchodów jubileuszu 100-lecia Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego, której integralną częścią była konferencja naukowa poświęcona polskiemu dziedzictwu z zakresu badań kultur i ludów świata.

Podejmowane przeze mnie badania dotyczące polskiego dziedzictwa naukowego, kulturalnego i gospodarczego na świecie przesuwały się powoli od zagadnień związanych z kulturą ludową naszego kraju ku problemom bardziej globalnym mającym ukazywać nasz wkład w badania etnograficzne w innych rejonach świata oraz wybrane zagadnienia poszczególnych polskich diaspor. W jednym z tych wątków wiązał się między innymi mój pobyt naukowy w Japonii (1971) gdzie korzystając ze stypendium, gościny i opieki naukowej Uniwersytetu Kyotō Sangyō Daigaku (w osobach prof. dr Akyiooshi Nakayamy, wcześniej stażysty u prof. Stefana Kieniewicza, oraz slawisty prof. dr. Masanari Kobayashi) zajmowałem się problematyką wkładu Bronisława Piłsudskiego w badanie kultury Ajnów oraz ich kulturą i świadomością etniczną, odwiedzając w tym celu także miejscowość Shiraoi na wyspie Hokkaido, gdzie na początku XX stulecia (1903) prowadzili obserwacje etnograficzne B. Piłsudski i W. Sieroszewski. Wówczas miałem tam parę wykładów, których słuchaczami byli studenci uczestniczący w seminariach i ćwiczeniach prowadzonych przez wspomnianych profesorów M. Kobayashi i A. Nakayamę. Tematyka tych zajęć dotyczyła wkładu Polaków w badania kultury syberyjskich etnosów ukazanych w szerokim kontekście związków polsko-syberyjskich, a zwłaszcza w kontekście dorobku naukowego B. Piłsudskiego w dziedzinie badań kultury Ajnów. Pokłosem tych spotkań był artykuł ogłoszony w języku japońskim poświęcony związkom polsko-syberyjskim. Zagadnieniom polskiego dziedzictwa naukowego w zakresie badań kultur i ludów świata pozostałem wierny do dzisiaj, publikując z tego zakresu artykuły w języku polskim, japońskim, francuskim, przede wszystkim zaś w rosyjskim, będąc członkiem komitetu redakcyjnego rocznika pod nazwą „Izwestija Instituta Nasledija Bronisława Piłsudskogo”, ukazującego się w Južno-Sachalińsku. Natomiast familijny ajnosko-japoński związek B. Piłsudskiego oraz recepcję jego dorobku w nauce Kraju Kwitnącej Wiśni pomaga mi uściślać przyjacielski kontakt naukowy z profesorem Koichi Inoue z Uniwersytetu Hokkaido w Sapporo.

Wspomniany okres zatrudnienia poza uczelnią trwał od 1969 r. do października 1989 roku, kiedy to ponownie dzięki prof. Wojciechowi Wrzesińskiemu rozpocząłem pracę na Uniwersytecie Wrocławskim w Instytucie Nauk Politycznych, gdzie w ramach Pracowni Dokumentacji Naukowej z inspiracji Prof. dr Bronisława Pasierba zajmowałem się gromadzeniem materiałów i opracowywaniem zbiorów dotyczących losu Polaków w byłym Związku Radzieckim, ze szczególnym uwzględnieniem deportacji i zesłań jakie miały miejsce w okresie drugiej wojny światowej, a także po jej zakończeniu. Potem, po uzyskaniu doktoratu w roku 1993, pracowałem w ramach wspomnianego Instytutu jako nauczyciel akademicki (adiunkt) w Zakładzie Historii Ruchów Społecznych (którym kierował prof. dr hab. B. Pasierb), prowadząc ćwiczenia, seminaria, wykłady i konwersatoria. W roku 1996 rozpocząłem pracę na stanowisku adiunkta w Katedrze Etnologii i Antropologii Kulturowej macierzystej Uczelni, natomiast dwa lata wcześniej (1994) powierzono mi zadania organizatora i kierownika Ośrodka Badań Wschodnich Uniwersytetu Wrocławskiego W roku 2004 uzyskałem tytuł doktora habilitowanego w Instytucie Historii Nauki Polskiej Akademii Nauk. Recenzentami w

przewodzie habilitacyjnym byli: prof. Teresa Kulak (Instytut Historii Uniwersytetu Wrocławskiego), profesor Wiktoria Śliwowska (Instytutu Historii PAN) i prof. Zbigniew Wójcik (Muzeum Ziemi PAN). Wkrótce potem zostałem powołany na stanowisko profesora w Katedrze Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Wrocławskiego gdzie pracowałem do chwili przejścia na emeryturę (30 czerwca 2010 roku).

Po rocznej przerwie w zatrudnieniu (uprawnienia emerytalne), w roku 2011 rozpocząłem pracę nauczyciela akademickiego na stanowisku profesora w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II, Wydział Zamiejscowy Nauk Prawnych i Ekonomicznych w Tomaszowie Lubelskim, gdzie prowadziłem wykłady, ćwiczenia, seminaria (licencjackie i magisterskie) na kierunku etnologia i antropologia kulturowa oraz stosunki międzynarodowe. Wówczas też kierowałem Katedrą Międzynarodowych Stosunków Kulturalnych i Badań Etnicznych. Praca na KUL-u ustała z dniem 30 września 2013 roku ze względu na niedobór studentów na pierwszy rok etnologii i stosunków międzynarodowych. Od 1 stycznia 2014 roku jestem pracownikiem Instytutu Historii Nauki im. Ludwika i Aleksandra Birkenmajerów Polskiej Akademii Nauk w Warszawie.

Wspomniany powrót (1989) do pracy w strukturach Uniwersytetu Wrocławskiego pozwolił mi na zintensyfikowanie badań naukowych. W roku 1993 obroniłem pracę doktorską której promotorem był prof. dr Czesław Hernas, natomiast recenzentami: prof. dr Zbigniew Wójcik i prof. dr Wojciech Wrzesiński. Stopień doktora habilitowanego uzyskałem w Instytucie Historii Nauki Polskiej Akademii Nauk (2004). Zajęcia dydaktyczne prowadzone w Katedrze Etnologii i Antropologii Kulturowej, w Instytucie Historii oraz Zakładzie Historii Ruchów Społecznych (Instytut Nauk Politycznych) dotyczyły etnologii i antropologii kulturowej Azji ze szczególnym uwzględnieniem Syberii, kultury i świadomości etnicznej Polaków w Kazachstanie oraz w byłych republikach radzieckich w Azji, wkładu Polaków w dzieło cywilizacyjne i gospodarcze za Uralem (Katedra Etnologii), polskiego dziedzictwa naukowego, kulturalnego i gospodarczego na świecie (Instytut Historyczny) oraz związków polsko-syberyjskich w XIX wieku, mitu Syberii oraz zesań i deportacji Polaków na Syberię do Kazachstanu i w inne rejony byłego Związku Radzieckiego w okresie drugiej wojny światowej (Instytut Nauk Politycznych). W ramach zajęć dydaktycznych podejmowanych w wymienionych jednostkach Uniwersytetu prowadziłem wykłady, konwersatoria, seminaria specjalizacyjne, fakultety, seminaria licencjackie i magisterskie oraz praktyki terenowe. Byłem promotorem około 40 prac licencjackich i magisterskich, dwu prac doktorskich, recenzowałem dwa doktoraty przygotowane w innych jednostkach (Uniwersytet Adama Mickiewicza i Instytut Archeologii i Etnologii PAN w Warszawie) oraz byłem powoływany przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów Naukowych na recenzenta trzech przewodów habilitacyjnych.

*

Do czasu uzyskania doktoratu zajmowałem się głównie badaniami polskiej kultury ludowej oraz wkładu Polaków w poznanie autochtonicznych narodów wielkiej Syberii. Rezultaty tych prac skłoniły mnie do opracowania wspólnie z profesorem Zbigniewem Wójcikiem staropolskich relacji z tego zakresu, co w efekcie złożyło się na książkowe edycje źródeł historycznych – najstarszych polskich opisów Syberii: *Dziennik Józefa Kopcia brygadiera wojsk polskich, Z rękopisu Biblioteki Czartoryskich opracowali i wydali Antoni Kuczyński i Zbigniew Wójcik*, Warszawa – Wrocław 1995; *Dwa polskie pamiętniki z Syberii XVII i XVIII wiek*, pod red. naukową A. Kuczyńskiego, Warszawa – Wrocław 1996; Kamieński Dłużyk, *Diariusz więzienia*

moskiewskiego, miast i miejsc. Z pierwodruku wydali oraz przypisami i komentarzami opatrzyli A. Kuczyński, B. Polewoj, Z. J. Wójcik, Wrocław 1997; L. Sienicki, *Dokument osobliwego miłosierdzia Boskiego ze wspomnieniem o mniej znanych Moskiewskiego Państwa krainach...*, pod red. naukową A. Kuczyńskiego, Wrocław 1997; K. Lubicz Chojecki, *Pamięć dzieł polskich. Podróż i niepomyślny sukces Polaków. Na podstawie pierwodruku z 1789 roku wydali i przypisami oraz komentarzami opatrzyli Antoni Kuczyński i Zbigniew Wójcik*, Wrocław 1997; F. Ciecierski, *Znaczniejszych przypadków pewnego z Syberii powrotnego Polaka w 1801 roku. Z najobszerniejszej kopii rękopiśmiennej do druku przygotowali A. Kuczyński i Z. J. Wójcik*, pod red. naukową A. Kuczyńskiego, Warszawa-Wrocław 1998.

W opracowaniach tych uwzględniono szeroko rozumiany kontekst staropolskiej literatury dotyczący pierwszych opisów Syberii i ich ówczesnej recepcji, jak również współczesnej wartości tych źródeł traktujących o kulturze zauralskich etnosów, które podlegały nieuniknionemu procesowi depopulacji i akulturacji pod wpływem rosyjskiej kolonizacji tych obszarów. Ten zasób źródłowy nie może być pomijany w studiach etnokulturowych odnoszących się do Syberii, co podkreślane jest także w literaturze rosyjskiej, dotyczącej np. odległych związków polsko-jakuckich, polsko-buriackich oraz kulturowych opisów autochtonicznych mieszkańców Kamczatki (np. relacje zawarte w *Dzienniku Józefa Kopia brygadiera...*). Współczesna edycja tych źródeł miała służyć nie tylko odnowieniu ich recepcji w nauce, ale także stanowić podsumowanie dotychczasowej oceny tej literatury, oczywiście w takim zakresie, w jakim było to możliwe w odniesieniu do tej specyficznej kategorii źródła historycznego zawierającego pierwsze polskie opisy wieloetnicznego obszaru Syberii.

Głównym nurtem moich zainteresowań naukowych jest problematyka syberyjska – historia Syberii, związki polsko-syberyjskie w zakresie etnografii, wkład Polaków w działalność naukową, cywilizacyjną i gospodarczą za Uralem, historia Kościoła katolickiego na Syberii, funkcje Syberii w polityce Rosji, historia polskiej diaspory na tym terenie oraz działania represyjnych władz rosyjskich wobec Polaków i współczesne odradzanie się polskości na Syberii. W ramach tej problematyki mieści się również podejmowane ostatnio przeze mnie zagadnienie związków polsko-jakuckich w dziedzinie szeroko pojętego ludoznawstwa. Wyraża się to między innymi we współpracy z badaczami jakuckimi, zwłaszcza etnologami i folklorystami z Instytutu Badań Humanistycznych Akademii Nauk Sacha (Jakucji). Pokłosiem tych kontaktów jest monotematyczny zeszyt dwumiesięcznika „Literatura Ludowa” (2000: 6), praca zbiorowa pt. *Z kraju nad Leną. Związki polsko-jakuckie dawniej i dziś*, pod red. naukową A. Kuczyńskiego, Wrocław 2001 oraz pokonferencyjny tom pt. *Wacław Sieroszewski, zesłaniec – etnograf – literat - polityk*, pod red. nauk. A. Kuczyńskiego i M. Marczyka, Wrocław 2011. Ze strony jakuckiej natomiast problematyka ta była m.in. przedmiotem dwu międzynarodowych konferencji (Jakuck 1998 i 1999) oraz monotematycznego zeszytu pisma „Jakutskij Archiw” (3:2002) pod ogólnym tytułem *Związki polsko-jakuckie dawniej i współcześnie*.

Obecnie opracowuję antologię polskich tekstów dotyczących Jakutów i ich kultury, których wydanie planowane jest we współpracy z autorami jakuckimi. Ważnym elementem tej współpracy była realizacja projektu polsko-jakuckiego dotyczącego wzniesienia w Jakucku (wrzesień 2001) pomnika poświęconego pamięci Polaków, ofiar zesłań XVII-XIX stulecia i masowych represji XX wieku oraz wybitnych badaczy ziemi jakuckiej, konsultowanego przeze mnie na etapie projektowania tego przedsięwzięcia. W ten syberyjski wątek włączam także

inicjatywę współtworzenia Związku Sybiraków we Wrocławiu, pełnienie funkcji zastępcy Rady Naukowej przy Zarządzie Głównym Związku Sybiraków oraz utworzenie (1996) i redagowanie kwartalnika „Zesłaniec” stanowiącego organ wydawniczy wspomnianej powyżej Rady Naukowej.

Z syberyjskim wątkiem moich zainteresowań współczesnych łączy się także kwestia opracowania unikatowej wartości materiałów Bronisława Piłsudskiego na temat ludów Sachalinu i tzw. rejonu dolnego Amuru, której wymiernym rezultatem są publikacje z tego zakresu zamieszczone na łamach serii i czasopism ukazujących się w Japonii, USA, Rosji i w Polsce. Publikacje te odnoszą się zarówno do skomplikowanej biografii tego zesłańca i badacza kultury autochtonicznych ludów rosyjskiego Dalekiego Wschodu, jak i do naukowej oceny tego wkładu oraz popularyzacji jego postaci. Podkreśleniem tego znaczenia osiągnięć badawczych B. Piłsudskiego było dedykowanie mu książki zbiorowej pod moją redakcją naukową zatytułowanej *Syberia w historii i kulturze narodu polskiego*, Wrocław 1998 oraz ukazanie się tej książki w rosyjskiej wersji językowej (*Сибирь в истории и культуре польского народа*), wydanej w Moskwie w 2002 roku.

Temu też służy moja stała współpraca z Instytutem Dziedzictwa Naukowego Bronisława Piłsudskiego w Južno-Sachalińsku oraz badaczami krajowymi i zagranicznymi podejmującymi studia z tej dziedziny (Japonia, Rosja). Na gruncie polskim należy sytuować też wydanie monotematycznego zeszytu „Literatury Ludowej” (1999: 4-5) poświęconego B. Piłsudskiemu oraz znacznie poszerzonej wersji tego opracowania, które ukazało się pt. *Zesłaniec – Etnograf – Polityk. Bronisław Piłsudski*, pod red. naukową A. Kuczyńskiego (Wrocław 2000), opublikowanego na pamiątkę sympozjum zorganizowanego w 2000 roku w Zakopanem przez Polską Akademię Umiejętności i Towarzystwo Muzeum Tatrzańskie połączonego z poświęceniem symbolicznej mogiły B. Piłsudskiego na Cmentarzu na Pęksowym Brzyzku w Zakopanem. Obecnie znajduje się w opracowaniu korespondencja B. Piłsudskiego ze Stanisławem Witkiewiczem, ukazująca między dzieje ludoznawstwa na Podhalu oraz wzajemne relacje tych bliskich sobie ludzi. W przygotowaniu redakcyjnym są też listy tego zesłańca pisane z Sachalinu do rodziny, znajdujące się w zbiorach Biblioteki Litewskiej Akademii Nauk w Wilnie. Niektóre z tych listów zostały już opublikowane i mają stanowić zachętę dla badaczy by podjęli trud ich edycji w formie książki. Listy te rzucają bowiem zupełnie nowe światło na życie B. Piłsudskiego na Sachalinie i weryfikują wiele dotychczasowych informacji dotyczących jego biografii rzeczywistej oraz kreowanej przez publicystów!

Kolejnym nurtem moich zainteresowań naukowych jest problematyka wkładu Polaków w poznanie kultur i ludów świata sytuująca się w rozległej formule od fascynacji egzotyką do badań antropologicznych. Znaczenie tych studiów oraz ocena polskich relacji „o kulturach i ludach świata” jest zróżnicowane. Mają one bowiem różny walor poznawczy, jednak ponad wszelką wątpliwość stanowią trwały ślad w dziejach nauki, którego wartość nie przemija, wprost przeciwnie – rośnie w postrzeganej współcześnie dążności do globalizacji. To bardzo ważna część polskiego dziedzictwa, część z której możemy i powinniśmy być szczególnie dumni. Przesłanki te legły u podstaw powołania przeze mnie serii wydawniczej pod nazwą „Polacy w Dziejach i Cywilizacji Świata” pozostającej w edytorskim związku ze Stowarzyszeniem „Wspólnota Polska”. W ramach tej serii powstałej w roku 2000 ukazały się dwie książki: Z. Wójcik, *Józef Siemiradzki. Przyrodnik i humanista, badacz Ameryki Południowej*, pod red. naukową A. Kuczyńskiego Wrocław – Warszawa 2000 i M. Paradowska, *Krzysztof Arciszewski. Admirał wojsk holenderskich w Brazylii*, pod red. naukową A.

Kuczyńskiego, Wrocław 2001, kolejna poświęcona wyprawie Benedykta Polaka do Mongolii jest przygotowywana przez ks. prof. Franciszka Rosińskiego, OFM.

W tym kręgu tematycznym mieszczą się także moje książki pt. *Syberyjskie szlaki*, Wrocław 1972; *Ludy dalekie a bliskie*, Wrocław 1989; *Wśród buszu i czarowników*, Wrocław 1990 oraz *Polskie opisanie świata. Studia z dziejów wkładu Polaków w poznanie kultur ludowych i plemiennych. Azja i Afryka*, t. 1, Wrocław 1994 i *Polskie opisanie świata. Studia z dziejów wkładu Polaków w poznanie kultur ludowych i plemiennych. Ameryka, Australia z Oceanią*, t. 2, Wrocław 1997; cztery edycje książki pt. *Syberia. Czterysta lat polskiej diaspory*, (Wrocław 1993, Wrocław 1995, Wrocław 1998, Krzeszowice 2007) oraz *Polacy w Kazachstanie. Zestawienie – dziedzictwo – nadzieje – powroty*, Krzeszowice 2014. Ważnym impulsem skłaniającym mnie do zajmowania się historią polskiej etnologii pozaeuropejskiej są rozwijające się współcześnie wielostronne badania nad dziejami Polonii. W ich ramach, gdzieś na dalekich peryferiach, znajduje się zaledwie skromne anonowanie osiągnięć Polaków w poznawanie obcych ziem i ludów oraz roli polskiej obecności w wielu rejonach świata, zarówno naukowej, kulturotwórczej i gospodarczej, stanowiącej jakże zaniedbany dotychczas obszar historii naszej nauki. Temu problemowi poświęcona była zainicjowana przez mnie międzynarodowa konferencja pod nazwą „Polacy w dziejach i cywilizacji świata” zorganizowana w roku 2008 przez Zarząd Krajowy Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” oraz Instytut Historii Nauki PAN.

Z zakresem zainteresowań dotyczących historii polskich badań nad ludami i kulturami świata pozostaje związana z tym działalność edytorska oraz organizacyjna dotycząca międzynarodowych konferencji naukowych, np. „Dzieje Polaków w Kazachstanie. Historia i współczesność” (Wrocław 1994); „Polskie opisywanie świata. Od fascynacji egzotyką do badań antropologicznych” (Wrocław 1996); „Syberia w historii i kulturze narodu polskiego” (Wrocław 1997); „Bronisław Piłsudski i Futabatei Shimei. Piękna karta w dziejach stosunków polsko-japońskich” (Kraków – Zakopane 1999); „Bronisław Piłsudski (1866-1918). Człowiek – Uczony – Patriotą” (Zakopane 2000); „Kościół katolicki na Syberii. Historia – Teraźniejszość – Przyszłość” (Wrocław – Krzydlina Mała 2001); „Kultura i świadomość etniczna Polaków na Wschodzie” (Wrocław – Krzydlina Mała 2002); „Polacy w nauce administracji i gospodarce na Syberii XIX-XX wiek” (Pułtusk 2006); „Polacy w nauce i kulturze Tomsku oraz Zachodniej Syberii” (Wrocław 2007); „Polacy w dziejach i cywilizacji świata”, (Pułtusk 2008); „Wacław Sieroszewski (1858-1945). Zestawienie - etnograf – literat – polityk” (Pułtusk 2008); „Polscy budowniczy Kolei Wschodniochińskiej i polskie osadnictwo w Mandżurii” (Pułtusk 2012). Z kwestią tą łączy się również referaty udział w międzynarodowych konferencjach w Irkucku, Jakucku, Južno Sachalińsku, Moskwie, Tomsku, Omsku, Pietropawłowsku Kamczackim.

Przedstawiając powyższe pragnę podkreślić, że moje zainteresowania naukowe uwzględniają etnografię powszechną, historię etnologii oraz szeroko rozumiany kontekst polskich badań oraz obserwacji nad kulturami i ludami świata, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru Syberii. Z tego zakresu prowadziłem za Uralem studia archiwalne i obserwacje etnograficzne (Kamczatka, Sachalin, Władywostok, Jakucja, Irkuck, Tomsk) oraz interesowałem się kulturą i świadomością etniczną Polaków w Kazachstanie (wyprawa naukowa 1991 oraz wyjazdy studyjne z ramienia Związku Sybiraków i „Wspólnoty Polskiej”). Interesowałem się także skupiskami polskimi w innych rejonach Syberii (wieś Wierszyna, opodal Irkucka oraz wieś Biełostok, niedaleko Tomsku, Władywostok).

Zainteresowania te przekładają się na stałą współpracę ze Stowarzyszeniem „Wspólnota Polska” oraz Zarządem Głównym Związku Sybiraków, a także na robocze

kontakty ze stowarzyszeniami polskimi w Abakanie, Irkucku, Jakucku, Krasnojarsku, Tomsku oraz z Kongresem Polaków w Rosji. Te ostatnie zaowocowały rosyjską edycją pracy zbiorowej pt. *Sibir w historii i kulturze polskiego naroda*, Moskwa 2002. W sferze tych zainteresowań są też inne zagadnienia polskiej obecności za Uralem dotyczące np. pracy Polaków w Tomskim Uniwersytecie oraz Politechnice Tomskiej, dzieje Polaków w Tomsku, Jakucji, na Dalekim Wschodzie i Zabajkalu, a także zesłania i deportacje z okresu drugiej wojny światowej. Zainteresowania te wyrażają się w publikacjach, działalności naukowej, organizacyjnej i edytorskiej. Potwierdzeniem tej naukowo-organizacyjnej faktografii jest wykaz publikacji: książki, artykuły, recenzje oraz różnych form działalności redakcyjnej, organizacyjnej i społecznej, odznaczeń, nagród czy wyróżnień.

We Wrocławiu, dnia 31 grudnia 2015 roku